

A mai szám ára 20 korona.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

1923. január 14. Vasárnap.

ÁRA 10 KORONA

Debreczen, XXI. évf. 10. szám.

Magyar program

Az európai egyensúly börtövaellen táncol. — írja a *Times*, a *New York Herald*, a *Corriere della Sera*, a *Neue Freie Presse* és (hogy a világlapok sorában magyar lapot is említsünk) a *Szózat* is. A diadalmas a békét diktáló, országokat felaprító, népeket megnyomorító nagy entente megszüntetése tekinthető és talán inkább realitásnak, mint fantasztikusnak tetszik az az eshetőség is, hogy a megszüntentente egyes államai közelesem mint hadviselő felek kerülnek szembe egymással. És amíg a nagy harcok már az előzele is előjött az európai kontinens lélekzetét, addig a kontinens közepén a kicsik is nagyot akarnak; a szörnyű fenevadak földet rengető tusája jó alkalomnak tetszik az apróbb vadaknak, a sakálókak és hiénákak, hogy a kiszemelt zsákmányt a nagy zürzavarban megrohanják.

Mindenki tudta, az első békeparancs aláírása óta nyilvánvaló volt, hogy *Versailles*, *St. Germain*, *Trianon* és *Sevres* sem szerződés, sem parancs formájában nem hozott békét Európának. *Sevres* békéjét felrúgták a törökök és a sevresi béke ma már a történeti lomtárba került. *Versailles* békéjét felrúgták a franciák és talán egy hét múlva már senki e világon nem fog hivatkozni a *Versailles* szerződésére. *Trianon* és *St. Germain* békeparancsai sem kell, mert meg fogják dönteni önmagukat. Az erőszak homokjára épített nagy békémi összeomlása megkezdődött, az európai kérdés minden sajtó, vérző, gennyes sebé megújult. Az előző év nyarán, talán a jövő hónap, vagy talán már a jövő hét is megadhatja a feleletet arra a nagy kérdésre, amelynek rémséges kérdőjele már elborította a kontinens eget.

Ennek a feleletnek mindnyájunk történelmi rendíthetetlen hite szerint a magyar akarat, a magyar célok diadalmas felkiáltójelével kell végződnie. Ez hitünk a jövőben, ez célunk a jövőre. A hitből tény, a célból eredmény azonban csak akkor lesz, ha tudjuk és teljesítjük kötelességünket is a jövővel szemben. A káotikus bizonytalanság most teljessé lett korszakában meg kell teremtenünk azt a *bizonyosságot*, amelyre mint mozdíthatatlan sziklára építhetünk. A közel jövő magyar programját meg kell alkotni még ma, meg kell alkotni minden pártpolitika, minden osztálypolitika, minden érdekpolitika és minden egyéni politika teljes kikapcsolásával, úgy, hogy bármikor vetik is fel a nagy kérdést, a program megvalósításának ténye legyen a mindenre megfelelő válasz.

A program? Kipróbált, bevált, nagy eredményeket felmutató, régi program ez, de most a lomtárban hever. Kész, teljes és szilárd, csak elő kell venni a lomtárból, csak le kell tisztítani róla a szennyet, amelyet gyorsan váltakozó ráreccsentettek, csak le kell tisztogatni róla azokat a pókhálót, amelyeket hű frázisok nyálából fonnak évek óta köréje, hogy igaz lényegét eltakarják. S a szennyből, pókhálótól megtisztított, régi fényében tisztán ragyogó, régi program ezt hirdeti:

A jó időkben védjétek, ápoljátok, erősítsétek, fejlesszétek, összetartásotok és a rossz időkben megvédjétek, ápoljátok, erősítétek és összetartatjátok majd bennteket az egyetlen erő, amely mindnyájatokban és mindnyájatok fölött az egyedül álló: a magyar nemzet! A nemzet, amely ezer év forгатagában egyedül maradt meg szilárd épségében s amely egy évezred alatt pár százszor főbből sok millióvá nőtt. A népek háborúk és gazdasági okok fo-

gyasztották; meghódított és meghódított, behozott és bevándorolt fajok tulajdonságaiban át meg átfomálták. Az ország határait győzelmes háborúk kítóiták, szörnyű vereségek összeszorították, egyszer-egyszer a látszat szerint a térképről is mintha eltörölték, meg visszarázolták volna, míg most egy rémálom döbbenetes emlékeként a legtorzabb figurája a világ fantasztikus térképének. A nemzet azonban rendíthetetlen, szilárd kerete maradt a népek és országnak. Ezer év alatt egybefogta, magába olvasztotta, felszívta és érburokkal vette körül az egész népet. Szilárdan és pontosan, egy völgyhajlást, egy patakmedret ki nem feledeve, töltötte be mindig az ezer év előtt örök életre kiszabott határokat. És ma is, mikor az ország torz határok között vonaglik, mikor a népet öt ország határai osztják ötfelé, a nemzet ma is egységes és oszthatatlan egyedül dacol a trianoni határokkal és szellemkarjaival térkép nélkül is az örök végtelenig tartja fenn az igazi, az ezeréves határokat.

A magyar nemzetet kell segítségre hívni ismét, amikor a magyar nép, a magyar ország sorsa forog kockán. A magyar nemzetet, amelynek tagja minden polgár és munkás, aki magyarnak vallja magát. A magyar nemzetet, amelynek fia lehetnek nőtük hagyományaik szerint reformátusok, katolikusok, zsidók, lutheránusok; hajlamaik és a viszonyok szerint gazdák, iparosok, kereskedők, lajeimerek, munkások; meggyőződésből vagy érdekből konzervatívok, liberálisok, reakciók, radikálisok — szabadkőművesek és pacifisták, épügy, mint ébredők, fajvédők és fasiszták; de mindenekelőtt és mindenekelőtt: hit, elv, meggyőződés, érdek, szenvedély és lélet egyénekre és csoportokra korlátozott egysége fölött; mind-ezekről függetlenül s ha kell — ma pedig kell — akármelyik ellenére is elsősorban az egyetlen egység, a magyar nemzet tagjai: magyarok!

Ha lehetne elővarázsolni, egy ezeréves múlt hívős erejével a földből teremtené új és új magyarokat, új és új tagokat a magyar nemzetnek, akik egy összeomlásra kárhoztatott világ káotikus zarájába velünk együtt büszkén és bátran harsognák bele tiszta hangú riadójukat: Magyar vagyok! — a világ minden aranya nem lenne ezért elegendő áldozat. De nem lehet. És mert nem lehet, a jövő magyar programja, a magyar jövő programja azt hirdeti, hogy nemzete ellen a legszörnyűbben vétezik, soha meg nem boesátható rettenetes bünt követ el az, aki csak egyetlenegy honfitársát is kiakaria rekeszteni a magyar nemzet kötelességéből, meg akarja fosztani az egyetlen értéktől, amelyet a nagy világrablás sem vehetett el, a magyar nemzeti öntudat büszkeségétől! Nemzetünk gyilkosa, anyja- és testvérgyilkos mindenki, aki egyetlenegy, magát magyarnak valló testvérétől is gyűlölettel fordul el, mondván: Nem vagy testvér! Nem vagy magyar!

Hiszzen ma nem dicsőség, ma nem megalégedés, ma nem öröm, ma nem boldog élet, ma gyász és nyomorúság, ma siralom és keserűség a sorsa azoknak, akik magyarnak vallják magukat! Ma tehát igazán nem lehet más a magyar hit alapja, a magyar álmok éltetője, a magyar remények televénye, mint az a tény, hogy sem faj, sem tekezet, sem osztály, sem egyéni érdek, sem politikai üzlet nem választja el magyart a magyartól ma, amikor a világtörténelem harangja riadó kongással zugja a fülünkbe: Tűz van!

A magyar jövő programja: a magyar nemzet egysége. És aki ma e program ellen egyetlen szóval, egyetlen cselekedettel is vétezik, az lehel még oly hithű a maga vallásának törvényei szerint, lehet még oly szor-

galmas a maga mesterségében, lehel még oly tiszta meggyőződésből konzervatív, liberális, reakciók, radikális, szabadkőműves, pacifista, sőt ébredő, fajvédő, vagy fasiszta, de nem lehet jó magyar, tehát nem lehet magyar!

Kisantant konferencia a jóvátételi kérdéssről és Magyarországról

Páris, jan. 13. A *Matin* belgrádi levelezője jelenti, hogy a belgrádi sajtó, de különösen a félhivatalos *Tribuna* közlése szerint, közel van a kis-entente minisztereinek konferenciája, amelyet Bukarestben vagy Belgrádban fognak megtartani, hogy azon állást foglaljanak a kis-entente magatartására nézve a jóvátételi kór-

désben. Együttal megbeszéljük a közel keleti problémát és a Magyarországgal szemben való magatartást. *Poincare*-nak a jegyzéke, amelyet nemrég nyújtott át *Jragában*, Bukarestben és Belgrádban, lesz a jóvátételi kérdéssről szóló tanácskozásnak az alapja.

A kormány a nagyantantot kérte föl a román incidens megvizsgálására

Budapest, január 13. A politikai világ egész figyelme a külpolitikai kérdések felé fordul, különösen a határincidens után, amelyeket a román jelentések terjesztnek. *Dorovary* Géza külügyminisztermár a nemzetgyűlés tegnapi ülésén bejelentette, hogy a román kormányt felfelajánlottuk, hogy az incidens egy nem zökönnyű szery visszájára meg és utastottuk párisi, londoni és római követségeinket, hogy a térvállást hozzák az ottani kormányok tudomására, biztosítva őket legteljesebb békés szándékainkról, amelyeket ezek a kormányok ugyis tudnak. Mint ma nekünk beavatott helyről mondják,

tagjai a következők: Gróf Anponyi Antal dr., Bárczy István dr., Baross János dr., Beck Lajos dr., gróf Cziráky József, Dinich Ödön, Farkas Tibor, Forster Elek, gróf Jankovich Besán Endre, Létay Ernő, Östör József, dr. Paupera Ferenc, dr. Strausz István, dr. Szilágyi Lajos, dr. Ugron Gábor, gróf Zichy János.

A csoport tagjai közül az intézetben a tömörülés kezdeményezője dr. Szilágyi Lajos kéretett fel. A csoport megalakulása alkalmából pontokba foglalt programot nem ad, hanem a tömörülés formája és létrejöttének indokai gyandúnt a következő tájékoztatást adja:

A nemzetgyűlés kapuit az ország léte, vagy nem léteinek kérdéseit döngetik. Európán lázas feszültség vesz erőt és a nagy háború kitérésének napjaira emlékeztető kritikus hangulat fogja el a népet. Az újból felrobant balkáni háború, a francia-német ellenelt újabb kiélezése, Oroszország titokzatos magatartása, a reparáció és az állami deficit kérdése mind olyan jelenségek, amelyek összefogásra késztetnek minden hazait. Ilyen körülmények között kell, hogy a pártok közötti választások az ország nagy kérdésnek tekintetében leomoljanak. Ennek a válaszal felbontásnak munkáját kezdték meg a pártonkivüli képviselők, amidőn olyan kéretek kerestek az adott kérdések megoldására, amelyben a közös nagy célokat szem előtt tartva, de külön álláspontjuk feladása nélkül a nemzet egyetemes ügyének a lehető legjobb szolgálatot tegyék.

A pártonkivüli képviselők ama része, amely sem a jobboldal, sem a baloldal irányzatához nem tartozik, akik cselekvésük formája és tartalma tekintetében a közeputat tartják az egyedül járhatóknak, egy csoportba, nem külön pártba egyesültek azzal a céllal, hogy közös megbeszélések által a tisztultabb állásfoglalásokat egyes kérdésekben megkönyítsék és ott, ahol azt az ország érdekében szükségesnek fogják találni a ma szét-szórtan álló erőket az ad hoc kitűzött cél tekintetében keresztül vigyék. A csoport tehát nem kíván mást, mint a pártonkivüli erők sorozatát képezni az adott esetekben azon célból, hogy a külsőben levő súlyos időkben, amidőn a nemzet legjobb érdekei, léte vagy nem léte forog kockán, a kohézió nagyobb erejével hathasson a parlamenti döntésekre. Az új csoport szervezete is a fenti

A kormány már lépést is tett a nagy-antantnál, hogy az antant küldjön ki bizottságot a határincidens megvizsgálására.

Azt hiszik, hogy az antant a budapesti katonai ellenőrző bizottságból fog delegálni valakit az incidens kivizsgálására. Egvébként muló természetű idegességről van szó, amelyhez messzemenő kombinációt fűzni fölösleges arra valóban nincs is semmi ok: mára egyébként máris jelentékeny enyhülést konstatallják.

A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amely halhali félkettőig tartott. Ertesülésünk szerint foglalkoztak a nemzetgyűlés munkaprogramjával is. Ugy számítják, hogy

csütörtökre lezárul az indemnitás vitája, azután a kereskedelmi szerződéses követekezés és néhány kisebb törvényjavaslat tárgyalása. A kormányt ez a számítása körülbelül fedi az ellenzék számításait is, nem igen látszik valószínűnek, hogy két-három napnál tovább tartson az indemnitási vita.

A Rassay-éle nyugták.

A liberális és szocialista ellenzék tagjainak nagyobb része már részt vett a vitában, jövő héten leginkább a keresztény ellenzék tagjai szólnak fel, elsősorban *Lingauer* Albin, mint halljuk, beszédében el fogja mondani, hogy

miként készülték a Rassay-éle nyugták és milyen uton kerültek azok Magyarországra.

A pártonkivüliek deklarációja

Budapest, január 13. A pártonkivüli képviselők egy része dr. Szilágyi Lajos kezdeményezésére egy új parlamenti csoportot alakított. A csoport

okból folyik, amennyiben saját keretében csak a meggyőzés nemes legyőzésekkel járhat és az elnöki tisztet felváltja a csoportnak egy-egy korszakot követő tagja tölti be. Az új csoport át van hatva azon kívánságtól, hogy az igaz parlamentarizmusnak oly tiszta erkölcsi független politikai felfogású egyik erőforrását alkossa meg, amely segítse a nemzetgyűlést arra az útra terelni, amelyen a mai nehéz időkben az ország fennállását és boldogulását biztosíthatjuk.

Nem v'sznek ki gabonát

Budapest, jan. 13. Azokkal az elterjedt hírekkel kapcsolatban, hogy a kormány nagymérvű gabonabevásárlásokat eszközöl, Bud János közéleti-művészeti miniszter a következőket jelentette ki:

Az ország gabonaszükséglete hosszú hónapokra le van fedve. Ezek a hírek tisztán az árfelejtés és a spekuláció céljait szolgálják.

Wisszaállítják a szakasz'egyet a villamoson

Felemelte a város a Helyivasut villanyosáram egységárát

Megírta már a Debreczeni Független Újság hogy a város tárgyalásokba bocsátkozott a Helyivasutal a város által szolgáltatott villanyosáram egységárának a felemelésére vonatkozólag, mivel a Helyivasut által fizetett 35 koronás kilowattónkénti egységár már nem felelt meg a mai állapotoknak. A városi tanács a tárgyalások lefolytatására dr. Magoss György főügyészt, dr. Vásáry István tanácsnokot és Ary Lajos tb. főszámvevőt küldte ki, akik több ízben is folytattak tárgyalásokat a Helyivasut igazgatóságával, míg végre ma délután a tárgyalások eredményes befejezést nyertek és megállapodás történt az új áramára vonatkozólag. A megállapodás szerint a Helyivasut, ha a törvényhatósági bizottság is hozzájárul, január 18-tól kezdve 56 korona 50 fillér egységárát téríti meg a városnak kilowattónként.

Az új áramárnak megfelelőleg módosul a Helyivasut menetdíjszabása is. Elsősorban megszűnt az egységes vonaljegy és visszaállították a régi szakasz beosztást. Vonaljegy 50 korona, szakaszjegy 20 korona lesz. Váltakoznak természetesen a hetikártyák és a bérletjegyek árai is. Egyszerű hetikártya napi két utazásra 300 korona. Munkás hetikártya napi két utazásra 150 korona, tanuló hetikártya napi 2 utazásra 90 korona, napi 4 utazásra 135 korona. Orvostanhallgatóknak ezenfelül még két utazásra jogosító hetikártya 40 korona. Hetikártya köztisztviselőknek napi két utazásra 240 korona, napi négy utazásra 360 korona. Városi havi bérletjegy korlátlan utazásra 500 korona. Küldönc havi bérletjegy korlátlan utazásra 2500 korona. A szakaszjegy visszaállítását a Helyivasut megszűnteti az eddigi forgalomban volt kedvezményes vonal és szakasz útjeljegy tömböket.

A jegyintézet banki gykibocsátásai

Budapest, jan. 13. A jegyintézet kibocsátásának ellenőrzésére tudvalevőleg a nemzetgyűlés külön bizottságot küldött ki. A bizottság legutóbbi üléséről, amely még a múlt év őszén folyt le, jegyzőkönyvet vettek fel és ma ezt közli a hivatalos lap. A nemzetgyűlés bizottságának jelentéséből kiderül, hogy a jegyintézet törvényszerű üzletelnek lebonyolítására a minisztertanács tavaly februárban további egy millárdot, márciusban ugyancsak egy millárdot, áprilisban 2 millárdot, júniusban 3 millárdot, maj augusztusban további 3 millárdos újabb kontingenst engedélyezett. Augusztus hónapban a jegyintézet kontingensét a törvényszerű üzletek után összesen 20 millárdra emelte fel a minisztertanács.

Még mindig tart a Ruhr terület megszállása

Berlin, jan. 13. (Wolff.) Ideérkezett közlések szerint Trier és Köln kerületekben a csapatmozdulatok tartanak.

Lengyel mérnökök esetleges sztrájk letörésére

Berlin, január 13. Esseni jelentés szerint francia mérnökök mellett több lengyel mérnök is bevonult a Ruhr-vidékre, hogy a német munkások sztrájkja, vagy passzív rezisztenciája esetére előkészítse a talajt a lengyel munkások alkalmazására.

Nem szabad gyászolni megszállott Ruhr-területen

Páris, jan. 13. (Havas.) A rajnai bizottság a birodalom elnökének a január 15-iki gyásztüntetésről szóló rendeletét olyannak jelentette ki, a melynek alkalmazása a megszállott területen csak a rajnai bizottság beleegyezésével történhetik. Ezért a megszállott területen nyilvános gyásztüntetések nem lehetnek.

Demonsztrál a német birodalmi gyűlés

Berlin, jan. 13. A birodalmi gyűlésen Loeb elnök megnyitó beszéde végén ezt a felhívást intézte a francia nemzethez:

Megállítotok és tegyétek jóvá azt az igazságtalanságot, amelyet volink szemben elkövetettek, mert ti és a többiek fogjátok azoknak következményeit viselni.

Január 31-ig fizetési haladékok kaptak a németek

Páris, jan. 13. (Havas.) A jövőhéti bizottság értesítette a háborús terhek bizottságát, hogy a német moratórium kérdésében legközelebb fog válaszolni. Ideiglenes rendszabály nyomán a január 15-én esedékes fizetések e hó 31-re való kitöltését határozta el.

As új Paganini

Prihoda Vasa világhírű hegedűművész, akit az „új Paganinának” neveznek, abból az alkalomból, hogy az aradi Kulturpalotában hangversenyt rendezett, egy újságírónak így mondta el élettörténetét: 1900 aug. 24-én születtem Vodnani, csehországi mezővárosban és még mielőtt az elemi iskolákat látogattam volna, leküzdhetetlen hajlamot éreztem magamban a zene iránt. Szüleim és rokonságom segítettek vágyaim teljesülésében és némi büszkeséggel mondhatom, hogy már nyolc éves koromban éjszánt hegedűs voltam. Tízéves koromban Prágába kerültem, ahol Marák tanár kezé alá tanultam és ezalatt tanítottam is. Öt évig voltam a prágai zeneakadémia növendéke és 1918-ban, nyomban a leggyorsabban megköltése után, Olaszországba mentem. Előbb Páduában, majd Milánóban tartózkodtam, de seholl támogatást, segítséget nem találtam. Az elsőt békeév kardcsongókor egy fillér nélkül járhattam Milánó utcáin. Egyszeren kis, harmadrangú korsmahelyiségbe szerződtem el, ott kerestem meg keserű kenyeremet addig, míg nem részesültem abban a szerencsében, hogy az Itáliakávéház tulajdonosa egy este megenkedte, hogy ebben a fényes helyiségben játszhasam. A kritikusoknak megtetszett játékomból, mert másnap az olasz lapok hasábjait irták rólam, az impresszáriók tömege rontott rám, hangversenykörülat, diadalmasat rendeztem Olaszországban, szóval aranyé voltam. Később Délamerikába vittek körútra és száz hangverseny után már visszajöttök beszélhettem is ezzel tértem vissza Európába, ahol mindenütt hangversenyeket rendeztem. A vágyam most, hogy egyszer szűkebb hazámban szólaltassam meg hegedűmet. — Látni akarom falumot és szüleimet, akik ugyan több ízben meglátogattak, de ez a látogatás idegenben mégis csak nem igazi. Azután a művész elmondotta, hogy naponta 2-3 óráig gyakorol, azután elhívezi nagy postáit és ha lehet, egyedüli szenvedélyének hódol: a halászatnak.

Dr. Cuno kancellár ezután sorra vette Poincaré érveit és így folytatta: Az idegen csapatok bevonulása a Ruhr-területre, az országra szételvet és szerződésességét jelent. Ennek a következménye azokra a kormányokra hárulnak, amelyek a bevonulást ajánlották. Amíg ez a szerződésellenes állapot fennáll, egyetlenegy német kéz sem fog megmozdulni, hogy ezeket a rendszabályokat támogassa. A francia kormány legújabb ajánlójánál sem a jóvátételekről van szó, hanem arról a brutális terjeszkedési politikáról, amelyet XIV. Lajos kezdeményezett és amelyet republikánus utódai is folytattak és amely a rajnai tartományt minden áron el akarja szakítani Németországtól.

Stresemann a polgári pártok nevében biztosította ezután a kormányt a támogatásról.

Egy város tiltakozása

Neukirchen, jan. 13. A város képviselőtestülete a Ruhr-vidék megszállása ellen erőles tiltakozást hozott, amelyben megszakit minden kapcsolatot azokkal, akik ezzel az új erőszakkal is bebizonyították, hogy semmibe sem veszik a népek önrendelkezési jogát. A határozat megállapítja, hogy a Saar-vidék tiszta német terület és hogy a német nép tulajdona a Saarmenti lakosságnak is az.

Amikor a piruló menyasszony és a boldog vőlegény az anyakönyvvezető előtt elrebegek a boldogító igent, ujjukon a sima karikagyűrűvel, azután elindulnak mámoros szívvel egy hosszú, rózsaszínű útra, az élet útjára, amelyről azt hiszik, hogy végességig sima. Így indul minden házasság. Pedig ez az út néha tulgröngyös, telve akadályokkal és a boldog ifjú pár néha már a boldogság első óráiban akadályokra bukkan a rózsaszínűnek vélt úton.

Ilyen eset történt tegnap is az elhagyott csónakázótó partján, ahol most legfeljebb egy-egy elkeseredett vasutas elmélkedik a kellemes nyári csónakázásokról. Egy csinos homokfutó kocsi szaladt tegnap a csónakázótó partján, benne ült egy ifjú, pár órák házaspár és az egyik sógor. A társaság tul mámoros volt, talán a boldogságtól, talán mástól, elég az hozzá, hogy a könnyű kis kocsi túlságosan a tó partjára merészkedett. A járőrök figyelmeztették a kocsiban ülőket, ne haltsanak oly közel a tó partjához, mert az átözött talaj túl laza és könnyen hideg fűrdőt vehetnek a tó hínáros vizében, ami egy esőpettem sem kellemes januárban. A jökeví társaság azonban nem hallgatott az intő szóra, vígan elnekeltek továbbra is a divatos népdalt.

A januári Függetlenség tórovalló a Déri-muzeum ügyét

Megírta tegnap a Debreczeni Független Újság, hogy a Déri-muzeum elhelyezése ügyében kiküldött vegyes bizottság megállapodott abban, hogy a Déri-muzeum elhelyezésére a Nagyerdőt tartja legalkalmasabbnak és csupán a közlebbi helymegjelölést tartja fenn Déri Frigyesnek. A legközelebbi tudósítás már foglalkozni is fog a vegyes bizottság határozatával és a maga határozatát még a január havi törvényhatósági közgyűlés elé viszi, amely véglegesen határozni fog a muzeum elhelyezése ügyében. A közgyűlés határozatát haladéktalanul megküldik Déri Frigyesnek és jóváhagyását, illetve véleményét fogadják kérn.

Amennyiben aztán Déri Frigyes hozzájárul a muzeum Nagyerdőn való elhelyezéséhez, ugy minden valószínűség szerint még január havában elküldi építészeti Debreczenbe a tervek elkészítése végett és ez esetben már a tavasszal megkezdődhetnek a muzeum építkezési munkálatok.

Nászutazás — a csónakázó tóba

Amikor a piruló menyasszony és a boldog vőlegény az anyakönyvvezető előtt elrebegek a boldogító igent, ujjukon a sima karikagyűrűvel, azután elindulnak mámoros szívvel egy hosszú, rózsaszínű útra, az élet útjára, amelyről azt hiszik, hogy végességig sima. Így indul minden házasság. Pedig ez az út néha tulgröngyös, telve akadályokkal és a boldog ifjú pár néha már a boldogság első óráiban akadályokra bukkan a rózsaszínűnek vélt úton.

Ilyen eset történt tegnap is az elhagyott csónakázótó partján, ahol most legfeljebb egy-egy elkeseredett vasutas elmélkedik a kellemes nyári csónakázásokról. Egy csinos homokfutó kocsi szaladt tegnap a csónakázótó partján, benne ült egy ifjú, pár órák házaspár és az egyik sógor. A társaság tul mámoros volt, talán a boldogságtól, talán mástól, elég az hozzá, hogy a könnyű kis kocsi túlságosan a tó partjára merészkedett. A járőrök figyelmeztették a kocsiban ülőket, ne haltsanak oly közel a tó partjához, mert az átözött talaj túl laza és könnyen hideg fűrdőt vehetnek a tó hínáros vizében, ami egy esőpettem sem kellemes januárban. A jökeví társaság azonban nem hallgatott az intő szóra, vígan elnekeltek továbbra is a divatos népdalt.

Nem vagy legény Berci...

és a vígan vágatód, felszalagozott paripa egyre közelebb vitte a könnyű kocsit a tó partjához. Az éneklésből még élesen felhangzott a fiatal asszony jökeví hangja, amikor beteljesedett az óvatos figyelmeztető intése, a kocsi kereké a laza és meredek part szélére ért, az egyik kerek besüppedt és a társaság lovas-tul, kocsistul együtt belefordult a csónakázó tó jéghideg vizébe. Egy arajjáró kocsi sietett a vízbefordultak segítségére, a két férfi hamarosan kímásztott a vízből, de a kocsi a szegény fiatal asszonyt mélyen benyomta a sűrű iszapba. A fiatal férfi természetesen a feleségét igyekezett menteni, a sógor azonban inkább a ló körül szorgoskodott. Nagynehezen kihúzták a fiatal asszonyt az iszapból, kihúzták a lovat is, talpraállították a kis kocsit és a nagy zajra, sópánkodásra előkerült egy rendőr is, aki fontószkodó arccal elővette a noteszt, megnyalazta a ceruzáját és kezdte az előbb még víg, de most már csuromvízes társaságot igazoltatni. Előkerültek természetesen a jósvivő szomszédok is, akik megszállták a didergő társaságot és beinvitálták őket a meleg kemence mellé egy kis száritkozásra, ahol az ifjú pár keservesen elmélkedhetett arról, hogy bizony a házasság rózsaszínű útja sokszor már a legelején is telve van kellemetlen és iszapos akadályokkal.

Jó szövetet olcsón!
Feldhelm és Weisz posztóruházban, piac-u. 73. vásárolhat.

Joffre tábornok a vörös hadsereg szervezője

Páris, jan. 13. Posljednjia Novoszi értesítése szerint a szovjet kormány Herrio titján meghívta Joffre tábornokot a vörös hadsereg reorganizálására. A francia-kormány kijelentette, hogy lehetetlennek tartja, hogy épen azokhoz vezényelje ki a hadsereg megszervezésére a marnei győzelmes hadvezért, akik a breszlitovszki és rapallói szerződéseket aláírták.

JANUÁR 14 A debreczeni famunkás-csoport JANUÁR 14
vigalmi-bizottsága január 14-én rendezi nagyszabású
? álarcos bálját ?
a Mankás Othon (Margit-fárdó) disztermében este fél 8 órai kezdettel, vége reggel. A fel nem ismert jelmezese a következő jutalomban részesülnek: a legszebb nő 1200 K, a legszebb férfi 1000 K, a legkomikusabb 800 K, a legnyurgább 600 K, a legszerényebb 500 K, a leggrutabb 500 K. Egyben kérjük a jelmezeseiket a rongyos jelmezektől tartózkodni sziveskedjenek.
RENDEZŐ: ÉG.

Báli selyem mellények
nagy választékban, leltári árban kaphatók
Fischer Adolf és Fia
cégnél, Piac-utca 81. sz.

Száz... az ol...
Róma...
órákon...
a fassis...
Mussoli...
zerei ve...
lalkozot...
leges m...
A fas...
bői fog...
sokra é...
licianak...
zere les...
nak kin...
lisszimu...
tábornok...
zöld les...
szak hor...
és szur...
licia tel...
es küls...
A mi...
csakis s...
gálatban...
kötelese...
eseten...
eddig a...
lyeznek...
K...
és bu...
Budap...
a katon...
főtárgy...
lott társ...
védekez...
adott p...
Beck é...
meggyil...
son fel...
sát, aki...
adott u...
kivégéz...
napjaiba...
zat"-bar...
jas Iván...
ból. A...
eserte...
hogy H...
ténelmi...
A bu...
cikk mi...
hel elle...
vadtaná...
csérésé...
helyezet...
tízte a...
szék. K...
lent me...
Béla ta...
tűzött k...
lent. A...
Béla el...
az ügy...
feltetlen...
toknak...
jas Iván...
eljárás...
ügy mi...
kegyelen...
dörflé...
járás m...
vább a...
lefolytat...
A vad...
ván kir...
elnök el...
dítvány...
Ezt tett...
Ernő is...
mit azon...
Ezzel...
berekész...
törvény...
hivatalb...
Kala...
legole...
We...
PIA...
— Ec...
csón kap...
üzletbe...
kályha...
szivatty...

Százezer főből fog állani az olasz fasiszta milícia

Róma, január 13. Tegnap este 10 órakor a Grand Hotelban összeült a fasiszták nagytanácsa, amelyen Mussolini és a párt összes többi vezetői vettek részt. A nagytanács foglalkozott a fasiszta miliciának végleges megszervezésével.

A fasiszta milícia százezer emberből fog állni, akik légiókra, cohortákra és centuriákra oszlanak. A miliciának három generálisszimusz fővezére lesz, akiket királyi kéziratral fognak kinevezni. Ez a három generálisszimusz: Devecchi, Balbo és Debon tábornokok. A milícia ruhája szürkészöld lesz, amely alatt fekete inget fognak hordani s pisztollyal, karabéllyal és szuronnal lesznek ellátva. A milícia feladata Olaszországot a belső és külső ellenségtől.

A milícia tagjai a fekete inget csakis szolgálatban viselhetik. A szolgálatban nem levők polgári ruhában kötelesek járni és csakis mozgósítás esetén kapnak felszerelést, amelyet eddig a kaszárnyák raktáraiban helyeznek el.

Kádár Lehel büntet és büntetővé telidicséresi pöre

Budapest, jan. 13. A Zbona-ügynek a katonai törvényszéken megtartott főtárgyalásán Zbona János és vádlott társai — mint ismeretes — azzal védekeztek, hogy önekkik Héjjas Iván adott parancsot arra, hogy Páncél, Beck és Schmidt izsáki lakosokat meggyilkolják. A katonai főtárgyaláson felolvasták Héjjas Iván vallomását, aki beismerte, hogy csakugyan ő adott utasítást a három izsáki zsidó kivégzésére. A katonai tárgyalás első napjaiban, 1922 július 8-án, a „Szózat”-ban egy cikk jelent meg „Héjjas Iván” címen Kádár Lehel tollából. A cikkben Kádár Lehel megdicséerte Héjjas Ivánt és azt írta róla, hogy Héjjas Iván a magyarság történelmi erejének megszempélyesítője.

A budapesti királyi ügyészség a cikk miatt eljárást indított Kádár Lehel ellen, akit a büntetőtörvényszék vádta tanácsa büntetett és büntetővé telidicséresének vétsége miatt vád alá helyezett. Egy alkalommal már ki is tűzte a tárgyalást a büntetőtörvényszék. Kádár Lehel azonban nem jelent meg ezen tárgyaláson. — Nagy Béla tanácsa mára újabb tárgyalást tűzött ki, melyen Kádár már megjelent. A tárgyalás megnyitására Nagy Béla elnök kijelentette, hogy ennek az ügynek sikeres letárgyalásához feltétlenül szükséges azoknak az iratoknak a beszerzése, amelyek a Héjjas Iván ellen állítólag megindított eljárás adatait tartalmazza, amely ügy miatt Héjjas Iván állítólag közkegyelemben részesült és így a csendőrfelügyelőség ügyésze ellene az eljárást megszünetelte. Szükségesek továbbá a Zbona János és társai ellen lefolytatott bűnper iratai is.

A vádat képviselő dr Medvegy István királyi ügyész magáévá tette az elnök előterjesztését és ugyanazt indítványozta a vádhatóság részéről is. Ezt tette Kádár védője, dr Vasek Ernő is, aki zárt tárgyalást kért, a mit azonban a bíróság elutasított.

Ezzel az elnök a mai főtárgyalást berekesztette és kijelentette, hogy a törvényszék a szükséges iratokat hivatalból fogja beszerezni.

Kalapok, nyakkendők legolcsóbban beszerezhetők Werner Sándor-nál, PIAC-UTCA 72. SZ.

— Ecetes ugorka üvegszámra olcsón kapható Schwarz E. élelmiszerüzletében. — Ugyanott egy cserépkályha, rézdiszítási ágy sodronnyal, szivattyus kut jutányos áron eladó.

Románia ismét csapatösszevonásokkal vádolja Magyarországot

Bukarest, január 13. Orient Radío. Semmiféle újabb magyar betörésről nem érkezett hír. A magyar kormány barátságos érzelmeiről ide juttatott kijelentéseit megadólják a magyar kormány által elrendelt csapatösszevonások.

A MTI megjegyzi, hogy a csapatösszevonásokról szóló hírek, mint már ismételt megállapítottak, teljességgel valótlanok. A határon mint ismeretes semmiféle magyar katonaság nincsen és a határszolgálatot csak vámőrök látják el.

Bukarest, január 13. (Orient Radío.) Hivatalos forrásból közlik: A magyar sajtóban közlemény jelent meg, amely tagadja a román határ megsértését. Ezeknek az állításoknak ellentmond a valóság. Tény, hogy nagyszámú magyar csapatokat vannak össze a román határral szomszédos vidéken és hogy 24 órán belül három ízben lépték át a határt magyar katonai csoportok, amelyek visszavonulásuk előtt számos lövést váltottak a román határőrökkel. Ezeknek a tényeknek hővetkezmenyeit csupán az okok megszüntetése és a vétkesek megbüntetése enyhítheti.

Félti híre vonatkozólag a MTI-nak illetékes helyen a következőket jelentették ki: E hírrel szemben teljes egészében fenntartjuk az előző közleményekben ismertetett tényállást, amely szerinti magyar csapatösszevonások nem történnek és a határsértést román részről követtek el. Viszont ép úgy fenntartjuk a magyar kormány hajlandóságát, hogy az ügy bármilyen nemzetközi szervvel megvizsgáltsassék.

Nagyváradon letartóztattak negyven magyar munkást

Arad, január 13. Tegnap este tömeges letartóztatások híre terjedt el Nagyváradon. A letartóztatásokat összefüggésbe hozták a napokban kihirdetett riadórendelettel.

A szervezett munkásság köréből negyven embert fogott össze a nagyváradai rendőrség.

ami a munkásság körében nagy riadalmat okozott.

Tegnap este félkilenc órakor Catana nagyváradai rendőrprefektus vezetésével két autó robogott a Munkásotthon elé. Az autók zsúfolva voltak rendőrökkel.

A rendőrök a Munkásotthon kijáratát előlították, egyrésztük pedig behatolt az otthon helyiségeibe. A Munkásotthonban husz munkás tartózkodott, akiket azonnal őrizetbe vettek. A rendőrök ezután az otthon terméiben elrejtözték és az oda később gyantlanul belépő munkásokat szintén elfogták és letartóztatták. Késő esti órákig összesen negyven munkást tartóztattak le, akiket bekísértek a rendőrségre. A rendőrség nem elégedett meg azzal, hogy a Munkásotthon összes helyiségeit és irattárait átkutatta, hanem kísérletet tett a nyomozást az egész házra, amelyben a Munkásotthon helyisége van. Az összes lakónál házkutatást tartottak. Sem az elfogott munkásoknak, sem a házbeli lakóknak a rendőri intézkedésről nem adtak semmiféle felvilágosítást. A rendőrség állítólag Magyarországról behozott röpiratokat keres.

A letartóztatott emberek kihallgatását a rendőrség még tegnap éjjel megkezdte és közülök

harminceget ma reggel szabadlábra helyezett.

kilencet pedig továbbra is őrizetben tart. Az őrizetben tartott szakmunkások többsége csonka-magyarországi illetőségű, de vannak nagyváradai illetőségűek is. A nagyváradai újságírók a rendőrséghez fordultak, hogy megtudják a tömeges munkásletartoztatás valódi okait, azonban a rendőrség minden felvilágosítást megtagadott. Megemlítendő, hogy a házkutatást és a letartóztatásokat a rendőrség szabályszerű vizsgálóbírói végzéssel fogantatosította. A munkásszervezetek azt hiszik, hogy a hatóság valamilyen demuncióra intézkedett.

Fejérváry Geza báró Burián István báró hagyatéka

Szegény emberként halt meg a két magyar államférfi. Fejérváry özvegyének tragikus helyzete

(A Debreceni Független Újság bécsi szerkesztőségétől.)

Bécs, január 13. Bécsi politikai és újságírói körökben két magyar államférfi hagyatékaról beszélnek és nem gyozik eléggé dicsérni a letunt idok e két egykor oly hatalmas elhunyt politikusanak önzetlenségét. Magyarország volt miniszterelnökéről és honvédelmi miniszteréről, Fejérváry Gezáról, valamint a monarchia volt közös pénzügyminiszteréről és külügyminiszteréről, Burián István grófról van szó. Ahogy így e letunt nevéket felidézzük, egy darab magyar történet, ha nem is boldog, dicsőséges napok történelme, de mégis jobb idöke, mint a mostaniak, jutnak eszünkbe. Fejérváry Géza valamikor Magyarország lehatalmasabb diktátora és a monarchia öreg uralkodójának, Ferencz Józsefnek legbizalmasabb, talán egyedüli barátja volt. — Hazájának Fejérváry nem szerzett sok örömet, Magyarország érdekeit mindig alárendelte a dinasztia érdekeinek, azt azonban el kell ismerni róla, hogy nagy hatalmát sohasem állította önző érdekek szolgálatába. Bécsi politikai és újságírói körökben azért esik most szó a puritán önzetlenségű Fejérváryról, mivel özvegye már hónapok óta súlyos betegnek fekszik egy bécsi szanatóriumban. A matróna ápolásának költségei eddig havonta 12 millió osztrák koronát tettek ki. Fejérváry azonban szegény emberként halt meg és hagyatékából immár nem telik az orvosi költségekre. Ezért a beteg özvegy, aki az idén lesz 80 éves, kénytelen a családi ékszereket és butorokat lassanként eladogatni, hogy a szanatórium számláit ki tudja fizetni. A matróna tisztelői nemrégiben tudomást szereztek Fejérváry özvegyének nehéz helyzetéről és felajánlották támogatásukat. Az özvegy azonban ezt a támogatást nem akarta elfogadni, ezért a barátok a szanatórium igazgatóságánál interveináltak, mire az

a havonkénti ápolás és ellátás költségeit 12 millióról 10 millióra szállította le.

A másik magyar államférfi, aki — miként említettük — szintén szegényen halt meg, éveken át a monarchia legfontosabb hivatalát: a közös pénzügyminiszteriumot és a külügyminiszteriumot vezette. Egyébként veje volt Fejérvárynak és nagy szorgalmán kívül főként ennek a körülménynek köszönhetette nagy karrierjét. Miként azonban apósa, úgy Burián is szegényen halt meg, végrendeletében szerény vagyonkiját felesége és fivére között osztotta fel. A tavaly elhunyt magyar államférfi hagyatékában egyébként megtalálták memoárjait is. Az özvegy azt reméli, hogy férjének emlékiratai a szerény vagyonkát szaporítani fogják. Ezért tárgyalásokba bocsátkozott egy berlini könyvkiadó céggel, a mely hajlandó Burián gróf memoárjait kiadni. Az emlékiraton kívül Burián egyéb feljegyzéseket is hagyott hátra, azonban bizalmasoknak minősítette, ezért az özvegy, bár a bizalmas feljegyzésekért mesés összegeket ígérnek neki, férje utolsó akaratát tiszteletben tartva, ezeket továbbra is elzárva őrzi.

A tudósító ehhez a jelentéshez azt fűzheti hozzá, hogy a régi magyar államférfiak javarésze szegény sorban hunyja le szemét. Justh Gyula is csak azt hagyta utódaira, amit atyjától örökölt, a többiek közül hírtelen Bánffy Dezső báró és Bartha Miklós özvegye ma angol nyelvoktatásból tengeti életét Budapesten. Bánffy Dezsőné pedig hosszú évek során nyomorgott Budapesten, a szó szoros értelmében mindent eladogatott, míg végre egy vidéki városkában trafikjogot kapott. Ugy látszik szegény özvegyasszonynak lenni a régi magyar államférfiak feleségeinek végzeté.

„Az igazság utban van!”

„La vérité en marche” cím alatt gyűjtötték össze Zola Emil azon bátor és szókimondó irásait, melyeket egy lefokozott francia zsidó tüzerkapitány, Dreyfus Adré védelmére írt. A legszörnyebb bűnnel, hazaárulással volt Dreyfus vádolva, sőt miatta elítélve, hogy ádultolag fontos hadtitkokat eladott egy Franciaországgal ellenséges érületű államnak. Lefokozásra és életfogytig tartó deportációra ítélték Dreylust, a lefokozást végre is hajtották és Dreylust, aki ártatlanságát rendületlenül hangoztatta, elhurcolták egy egészségtelen éghajlatu, francia legyenc-gyarmatra, a Cayenne melletti Ordögsgzigetre. Rokoni és barátai azonban nem nyugodtak bele ezen igazságtalan és szörnyű ítéletbe és minden követ megmozgattak az elítélt érdekében. Legtöbbit használt az ügynek Zola, ki már akkor, mint regényíró, vághírrevre tett szert. Zola bátran karot rontott az akkor már harmadik éve fejező Dreyfus érdekében és 1897. éy január 13-án, tegnap volt 26 éve, egy „J accuse” (vádolok) kezdetű, azóta híressé vált nyílt levelet intézett az akkori közvársasági elnökhöz, Faure Félixhez, melyben felsorolta, hogy kiket terhel szandekosság, vagy bűnös minasztás, Dreyfus elítélésében s amelyben Dreyfus bírái gyilkossággal vádolta. Még több, mint két évet kellett Dreyfusnak tegyennek lennie, hogy ügye elsosorban a Zola védelme folytán újrátelvétsék, mikor is a delegált rennesi hadbíró-ság, bár a vádak mind hamisaknak bizonyultak, mégis elhogultságból ismét bűnösnek mondotta ki, de az enyhítő körülmények figyelembevételével „csak” lefokozásra és 10 évi várfogságra ítélte. Ezen igazságtalan ítélet ismét olyan vihart támasztott, hogy Loubet elnök megkegyelmeztet Dreyfusnak. Még 7 évig tartott, hogy Dreyfus ártatlansága minden kétséget kizáró módon bebiztosodjék s visszanyerje rangját a hadseregben, majd örnaggyá előléptessék, de ezt már a patrónus nem érte meg, mert Zola még 1902-ben gázolmány folytán nejevel egyszerre, hirtelen meghalt.

A francia nép nem objectív, hangulatok, hullámok könnyen magukkal ragadják. Különbön hogy adhatta volna magát oda annyira a Deytus-ügynek, mert hisz kétségtelen, hogy Dreylust, mindkét szer az antiszemita hullám nyomása alatt ítélték el, minden megnyugtató bizonyíték nélkül. Különbön hogy adhatta volna magát oda annyira a triani békezerződésnek, mert szintén kétségtelen, hogy Franciaország gyűlölködő magatartása nélkül hazánk ily faldalmas, ily szegyenletes feldarabolása be nem következik. Lám, a tiszaszlári ügy, melynek a Dreyfus-ügy méltó utódja volt, már az első főtárgyaláson lementő ítéletet eredményezett, dicséretére legyen mondvá a minden kritikán felülnött magyar bírói karnak...

„Az igazság utban van!” nekünk, magyaroknak, megingathatatlanul hinnünk kell ebben és abban, hogy nines messze az idő, mikor ugyanaz a művelt nyugat rá fog jönni, hogy az európai béke rovására meggy Magyarország feldaraboltsága. Nekünk, magyar zsidóknak, pedig még abban is hinnünk kell, hogy nines messze az idő, mikor a keresztény magyarság rá fog jönni, hogy elvadult lelkű fikóknak az u. n. tanácsközvársaság alatti véres szereplése nem nyomhatja az egész magyar zsidóságot, amint hogy Valsin Esterházy Dreyfus-pörbéli szereplését sem lehet a nemes verett Esterházy-család, még kevésbé a magyar arisztokrácia terhére könyvelni.

— A belügyminiszter megvédte a hivatásos artistákat. A belügyminiszter leiratot intézett a városhoz, a melyben közli, hogy az utóbbi időben több panasz érkezett hozzá, hogy a vidéken utazgató cirkuszokban nem hivatásos, tehát ki nem képzett boxszolók és birkozók lépnek fel. Mint-hogy ezek szereplése egyrészt a szereplők testi épségét veszélyeztetni, másrészt pedig a közönség jóhiszeműségével is visszaélnék és lejáratják a hivatásos artistákat, ezért a belügyminiszter elrendelte, hogy a jövőben csak olyan boxolóknak és birkozóknak adjanak a hatóságok szereplési engedélyt, akik hivatásos artisták voltak igazolni tudják.

IRODALOM
Magányos ember

Térey Sándor versel

Tóth Árpád, Szabó Lőrinc, Oláh Gábor és Nagy Zoltán mellé Térey Sándor sorakozik ötödikül a modern költők ama csoportjában, amelyet Debreczen nevelt a magyar irodalomnak. **Magányos ember** című kötete, melyben java termését gyűjtötte össze, most került piacra.

Térey Sándor a Nyugat költői közül való. Nemcsak azért, mert itt jelent meg néhány verse, hanem mert formái és tartalmi tekintetben ahhoz az irányhoz húz, amely Babitsot, Tóth Árpádot, Kosztolányit, Szép Ernőt, a Nyugat poétáit vallja — ha nem is nyíltan — mestereinek. Közélebről Tóth Árpáddal tartja a rokonságot. A bánatos magány, a halgatag edes-kinos vágyakozás, a méla megütöttség a finom metaforákba szelídített erotika Téreynél ép oly állandó témák, mint a **Hajnali szeronád** költőjénél. Egy-egy jelző — **széld, haik, linom, turcsa** s a gyakran felbukkanó **drága** — untalan a mesterre mutat. Amint Tóthnál elhullatja sárga szirmát a gázláng, az él virága, úgy „hullatják sárga szirmukat az éjbe lámpák rózsái” Téreynél is. Tóth Árpád, ha jó az est, bus szobájába tér, ráfordítja a kulcsot a zárra és kizárja a világot. — Térey pedig: „Lehuzom a redőt, az este be ne jöj-jön.” A megpótolt francia alexandrinnak, e tipikusan tóthárpádi formának, szíves alkalmazása is jellemző.

De élénk vették Térey versei — egy-egy sor ritmikai tagoltságában, egy-egy képből, rimben, átélhető hangulatban — Kosztolányit (Éstől kávéház c. vers). Kemény Simont (ugyanazon vers harmadik strófája), Babitsot (Dal fűztesipra), sőt ráakadunk Baudelaire és Rimbaud nyomára is. A meddő nő szépsége hideg csillaghoz hasonlít Baudelairenél is, költőnkél is. A Garda tó utolsó tizenkégy sora pedig — a réten heverő katonája rajza, a végső sor véres csattanójával — Rimbaud egyik szonettjének vissziénye.

Térey Sándor versei nélkülözök a kompozíció kemény és megragadó egységét. Szétfolyó, képekkel bulán terhelt sorokban árad, ömlik a költő lírája. Nem uralkodik formáin. Felcsillanó rimlehetőségek új, meg új sorok toldására csábítják. A sorok hézagába jelzőket torlaszt, özönével, melyek a **kényszerű enlambement** váltóján sikkannak távoli főnevek felé. Nem virtuóz verselő, mint poéta-mintái. Ritmusa sokszor összerörk, a jámbusi sor gyakran fölösleges szabadosságokkal torzul el. Némiely rime indokolatlanul komikus — **amulettet — hamu lettek** — néme-lyik indokolatlanul primitív — **mondani — haltnál**. A jelzők veszedelmes tolongásában kimarad egy-egy névelő, grammatikai erőszakosságok sértik fülünket.

És mégis: idogen reminiscenciák, laza kompozíció, verselési botlások és nyelvi hibák ellenére is — akl Térey Sándor könyvét elővasta, igaz költővel ismerkedett meg. Analizálhatatlan útok ez. Jól látom gyöngélt, megütöttség hibáin és mégis: szuggérál, elringat, meggyőz. Elhiszem hangulatait, megesküszöm fájdalomra, hitet teszek igaz szerelme mellett. Érzem a végtelent, melynek csillagvirág, leges kezéről beszél a költő és tudom, hogy valamit tökéletesen, sikerült formába öntenie, mikor egyszerű szavakkal énekel: **Nem is tudom, csak úgy jött, mint egy gyermek másik gyermekhez...** Térey Sándor nem nagyarányú s nem újszerű, de gazdag és vonzó talentum. Több önkritikára van szük-sége.

Kardos László.

Az Osztrák-Magyar Bank ausztriai része új vezetés alatt

(A Debreceni Független Újság bécsi szerkesztőségétől.)

Bécs, január 13.

A „Debreceni Független Újság” bécsi szerkesztőjének ma alkalma volt beszélgetést folytatnia az új Osztrák Nemzeti Bank elnökével, Reisch dr.-ral. Reisch dr. az új osztrák jegybankról a következő, az összes utódállamokat bizonyára egyaránt érdeklő és érintő kijelentéseket tette:

— Az új jegybank már megkezdte működését, már két hét óta dolgozunk az Osztrák-Magyar Bank egész apparátusának átvételén. Egyelőre a volt közös bank hivatalnokai kara és egész apparátusa a mi kezelésünkbe került. A végleges megoldásra akkor kerül a sor azonban, ha megtörténik a végleges megegyezés az Osztrák Magyar Bank részvényesével a technikai berendezés, a butorok, valamint az épületek átvételének ügyében. A volt közös bank hivatalnokait egyelőre idejelenesen hat hónapra alkalmaztuk, időközben meg kell majd állapodnunk a hivatalnoktestülettel a végleges alkalmazás módjaitra vonatkozólag. Egyelőre tehát a régi Osztrák-Magyar Bank folytatja tevékenységét új lofogó és új vezetés alatt.

Az üzletvezetésben a legközelebbi időkben nem igen várhatók változások. A kontinuitást mindenáron meg akarjuk őrizni. Ez főként a bank hitelnyújtására vonatkozik. Teljesen a régi közös bank eljárása alapján fog ez továbbra is történni. Ami a hitelnyújtást illeti, a bank helyzetét igen megkönnyíti az, hogy a **leszámlolásra benyújtott váltók 80%-a Bécsben székelő nagybankoktól származik**. Így azután nem kell fáradságos módon információkat beszerezniük, mint azt kisebb cégeknek tétük. Természetesen azért szigorúan megvizsgáljuk a nagybankok által benyújtott

váltókat is, különösen azt kutatjuk, hogy vajon nem olyan cégek számára kérnek hitelt, amelyeknek székhelyei nem Ausztriában, hanem külföldön vannak. Természetesen több esetben kivételt kell tennünk, ez főként olyan vállalatokra vonatkozik, amelyeknek székhelyei azelőtt Ausztriában voltak, de az összeomlás után, a területek elszakításával valamelyik utódállamhoz kerültek. Vannak olyan kötelezettségek, amelyeket tekintetbe kell vennünk. Így például olyan iparvállalatok is vannak, amelyeknek egyaránt vannak telepei Ausztriában és a külföldön is. Ezeket nem lehet egyszerűen a hitelnyújtásból kizárni.

A váltókat benyújtó bankokat is ellenőrizzük, megvizsgáljuk hitelképességüket és a részvénytöke nagyságának, a tartalékoknak megfelelőleg bizonyos legmagasabb számokat állapítunk meg, amelyeket időről-időre revidálunk és a beállott változásoknak megfelelően módosítunk. A bankok is csak erejükhöz megfelelően kaphatnak hitelt. Egyelőre a hitelnyújtásoknak semmiféle akadályuk nincsen, a krízis folytán csökkent az ipar és kereskedelem pénzügyi igénye, amit a bank tárcájában levő váltók is igazolnak. A múlt év novemberének első hetében 900 millió osztrák korona értékű váltók voltak az Osztrák-Magyar Bank birtokában, az új Osztrák Nemzeti Banknak ma már csak 600 millió értékű váltói vannak.

Arról még nem mondhatok semmit, hogy az új jegybank hogyan fog működni, egyelőre még csak most kezdte meg működését, be kell várniuk a dolgok fejlődését **úgy Ausztriában, mint külföldön** és csak akkor rendezkedhetünk be véglegesen.

Megszünteti a kormány a határidős gabonaüzletet

Budapest, január 13. A kormány már hosszabb idő óta figyelemmel kísérté a gabonatorzsdei árak alakulását és arra a meggyőződésre jutott, hogy a gabonatorzsdei **határidős üzleteknek nem csekély része van abban, hogy a gabona ára magasra szökött fel**. A tegnapi minisztertanácson megvitatták a határidős üzleteket és a minisztertanács arra a meggyőződésre jutott, hogy hivatalosan utasítja az áru- és értéktörzsde tanácsát, hogy **azonnal szüntesse meg a határidős gabonatorzsdeket és azok ellen, akik a tőlem dacára kötnék ilyen üzleteket, árdrágítás miatt meg kell indítani az eljárást**. A kormány a mai nap folyamán közölte a tőrszdetanácscsal ezt a határozatot és a **tőrszdetanács a legközelebbi idő alatt végre is hajtja a kormány utasítását**.

Bartókot és Dohnányit maguknak követelik a csehek

Prága, január 23. A cseh-szlovák kormány hivatalos propaganda névsort állított össze a külföld számára hazai művészeiről. Különösen érdekes a muzsikusok csoportja, melyben egész sereg kiváló magyar művész szerepel. Zené életünk két legkiválóbb képviselője, Dohnányi Ernő és Bartók Béla vezet a listán, melyen Major Gyula, Propper Dávid mellett Grünfeld Alfréd, a híres bécsi hegедűs is szerepel. Dohnányi pozsonyi születése címén került a cseh művészek közé, Bartók azonban Nagyszentmiklósról származik. Nagyszentmiklós ma is magyar föld. A csehek tehát ugy segítettek magukon, hogy Liptószentmiklósba helyezték az új magyar muzsikus uttörőjének szülőföldjét.

Köztisztviselőknek a szénkiosztás ismét megkezdődik. E hó 15. és 16-án azon elmaradtok kapják a szénüket, akiknek a szénátvételtől jelző értesítő levelezőlap már kezükben van, í. hó 17-étől folytatólag a befizetés sorrendjében levelezőlapalal értesítettek az értesített napon vehetik át a szénét a Máv. pályaudvaron. A zöld utalvány és levelezőlap felmutatása és átadása a szénátvételnél megkívántatik.

Homokkerti imaházban d. e. 11 órakor.

A Debreczeni Keresztvén Ifjúsági Egyesület f. hó 14-én, vasárnap d. u. 4 órakor a Diakonissza Otthonban, Ispóty-telep 11. sz. a. tartja rendes heti összejövetelét. Előad: Nagy István lelkész a külmisztioról. Az érdekes tárgyra szeretettel felhívjuk tagjaink és az érdeklődők figyelmét. Vezetőség.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-u. 3.) az istentiszteletet f. hó 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Gyozó lelkész végzi. — Szerdán délután 6 órakor biblia-óra.

Szabadságolások a Zenedénél. A városi tanács rüdei Samuné és Bessenyei Lajosné zenedei tanárnőket betegségük miatt szabadságot. Szabadságuk tartama alatt Füredintézet burraats Irén, Bessenyeiét pedig dr. Totn Gyuláné okleveles zenetanárnok helyettesítik.

Végre egy jó hír. Az általános kereseti adó életbeléptetésekor elrendelt sokfajta könyvvezetési kötelezettség miatt hangos panaszok halatsztadnak Debreczen kereskedő és iparos társadalmában. Iparosoknál az anyagnyilvántartást könyv, kereskedőknél pedig a raktárkönyv miatt hankzanak fel a néha keserű humorba burkolt panaszok. Az érdekképviseletet kérését, amely a gyakorlati kereszttulvihetelenség érvére hivatkozott, a Pénzügyminiszter ur teljesítette s mint Budapestről értesülünk az anyag-nyilvántartási könyv vezetése alól oly iparosokat is felment, akiknek háromnál több segédjük, illetőleg külső segéd munkásuk van. A raktárkönyv vezetésének kötelezettségét alól pedig a bejegyzés tényétől függetlenül, felmenti azokat a kereskedőket, akik kicsinyben, a fogyasztónak közvetlenül is árusítanak. Így tehát a raktárkönyv vezetésének kötelezettsége csupán a nagykereskedőkre áll fenn, akik csak viszont-árusítókkal állanak összeköttetésben. A kamaránál nap - mint nap tárgyalják az érdekeltek az általános kereseti adó módosítását s egy sem végződött olyan megnyugvással, mint a szombaton este tartott értekezlet, amely a Pénzügyminiszter ur elhatározását örömmel tudomásul vette.

A ref. tanítóképző Petőfi-ünnep. A debreczeni ref. tanítóképzőintézet ifjúsági önképzőkörre Petőfi Sándor születésének százéves évfordulója alkalmából január 21-én, d. u. 5 órakor, a Kollégium dísztermében műsoros ünnepélyt tart, amelyre t. címet és családját tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Két új csecsemővédőintézet. E hó 15-én, hétfőn, két új csecsemővédőintézet (dispensair) nyílt meg: a 62-es számú rendelő a Fűvészkeru-u. 12. szám alatt a Munkásbiztosító pénztár helyiségeiben, a 63-as számú rendelő pedig a Műhely-telepen (Colónia). Az orvosi rendelések d. e. 10 12 óra közötti időben tartatnak. Debreczen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

Visszaküldte a belügyminiszter a városatyá választás ellen beadott felebbezést. Debreczen város törvényhatósága még a múlt év november 20-án tartott közgyűlésen elhatározta, hogy a választott törvényhatósági bizottsági tagok között megválasztott 20 tagsági helyet december 28-án betölti. A közgyűlési határozatot azonban Bakóci Gábor megfélebezte a belügyminiszterhez és a felebbezés folytán a választás el is maradt. A felebbezést a belügyminisztérium tárgyalás alá vette és ma egy átirattal az összes iratokat azzal küldte le a polgármesteri hivatalhoz, hogy a városatyá választás az időközben megjelent 1923. évi IV. t.-c. 9. §. értelmében meg nem tartható és így a felebbezés érdemleges tárgyalására szükség nincs.

Mint értesült iskolai lesülkőn kilogram A közér K-ért a D- osztályi yal-szál tánceszt multból közvetlen a cen elíen összeho — No A közel kintette Kamarara ia a ga mesített többsz zésnél aki ilye rezni, be. A mara (A gatja a (Levélh lyeg es

HIREK

DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG politikai napilap

A szerkesztésért felelős: **RÖMER RICHÁRD**

Kiadó: **HEGEDÜS SÁNDOR** irodalmi és nyomdai r.-t.

Előfizetési ár: Egy hóra 250 kor. Eennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.

Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34. Telefon 10-20. Éjjel Piac utca 49. Telefon 18.

Kiadóhivatal: Piac utca 49. Telefon 18.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban: Nagytöplomban d. e. 10 órakor prédikál Peleskey Sándor s.-lelkész. d. u. 5 órakor kátét magyaráz dr. Révész Imre lelkész. Kistöplomban d. e. 9 órakor prédikál dr. Böttykös Béla s.-lelkész, d. e. 11 órakor prédikál Papp Imre s.-lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Peleskey Sándor s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor prédikál Baja Mihály lelkész, d. u. 5 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. Árpád-terti templomban d. e. 10 órakor prédikál Kántor József vallásantató lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Zámory Sándor s.-lelkész. Ispótytelepen d. e. 10 órakor prédikál Zitás István s.-lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Papp Imre s.-lelkész. Homokkerten d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc lelkész. Palagyon (Gazdasági akadémia) d. e. 10 órakor prédikál Kustár Dániel vallásantató lelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövedele vasárnap d. u. 4 órakor Egyház-terti fiúiskola VI. számú tanterem.

Vasárnapi iskolák: Kossuth-utca 75 sz. d. e. 9 órakor, Dóczy intézetven d. e. 9 órakor, Leány-utcai isk. d. e. 9 órakor, Pacsirta-utcai iskola d. e. 9 órakor, Diakonissza Otthonban d. e. 9 órakor, Egyház-terti fiúiskola V-ik számú tantermében d. e. 11 órakor, Csap-utcai iskola d. e. 11 órakor.

DRÉHER-féle EXCELSIOR-TÁPÓSÓR

hlókurákuhoz orvo-llag ajánlva.

Nagyban: **ÁRON MIKSA** Kishelyes-ut 3. Telefon 13.

Kapható: **Kishelyes: ÁRON MIKSA** városi fióküzletében **Simonffy u. 4.** (Telefon 410.), valamint minden jobb fióküzletben.

Saját készítésű **fehérneműek** készen és mérték szerint **Herman és Friedman** PIA-C-UTCA 10. SZÁM. Bikával szemben

d. e. 11 óra.

tyén Ifjusági vasárnap d. u. a. Otthonban, tartja rendezés ad: Nagy István. Az értelemmel felhívjuk a közönség figyelmét.

templomban szüneteltetett, h. 10 órakor kezdődött. — Szerbia-óra.

Zenedé. A zenei tanárnőket szorgalmasan foglalkoztatja a hordójelzőkkel. A városi hivatalban alkalmazzák és mellékesen foglalkoznak a hordójelzőkkel. A városi hivatalban alkalmazzák és mellékesen foglalkoznak a hordójelzőkkel.

— Az általános elveket és a vezetését kötelező és iparosoknál az ügykezelés miatt keserű humor.

— Az érdeklődők a gyakorlati részre hivatalos részterületen értesülünk a könyv vezetéséről és felmentéséről, ill. a munkák van. A kötelező feladatok teljesítésétől kezdve a kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— A kereskedelmi és gazdasági életüknek a közérdekeiket szem előtt tartva.

— Átminősítést kérnek a hordójelzők. A hordójelző hivatali tisztviselők legutóbbi kongresszusuk határozataik egy kérvényt nyújtottak be a kereskedelmiügyi miniszterhez, amelyben kérték közigazgatási tisztviselőkké való átminősítésüket, hogy így ők is részesüljenek természetbeni ellátásban és a kedvezményes vasúti jegyet is megkapják. A kereskedelmiügyi miniszter, bár méltányosnak találta a felhozott indokokat, a kérelmet még sem teljesítheti, mivel nem tartja az időt alkalmasnak a hordójelző tisztviselő átminősítésére. — Egyben figyelmébe ajánlotta a miniszter a városnak, hogy csak úgy lehet a hordójelző tisztviselőknél segíteni, ha őket valamely városi hivatalban alkalmazzák és mellékesen foglalkoznak a hordójelzőkkel. A városi hivatalban alkalmazzák és mellékesen foglalkoznak a hordójelzőkkel.

— Hétfőn ülésezik a közigazgatási bizottság. A közigazgatási bizottság reggeli 10 óra körül 5-én tartotta szokásos havi ülését, ami azonban e hónapban kőbejött akadályok miatt elmaradt. Az akadályokat csak most sikerült elhárítani és így a bizottság hétfőn délután 4 órakor tartja január havi ülését, amelyen a szokásos havi jelentések kerülnek tárgyalásra.

— Eljegyzés. Oesterreicher Biankát Bpestől eljegyezte Winkler Béla majduböszörményből. (Minden külön értesítés helyett.)

— A Filler Egylet estélye. Február hó 1-én lesz a Bika kistermében a Filler Egylet estélye. Az egyesület buzgó vezetősége és választmányja szorgalmasan végzi az előkészítő munkálatokat s bizonyos, hogy a háború előtt nagy közkedveltségnek örvendő estély az idei farsangnak egyik legkedvesebb mulatsága lesz.

— Sakkverseny. A „Debreceni Sakk-kör” mai és jövő vasárnapi szokásos összejövetelén igen értékes sakkönyvdíjakkal kidülös tornát rendez. A játékosok mai napon erő szerinti csoportokban mérkőznek s az egyes csoportok győztesei pedig megfelelő előnnyel a jövő vasárnap a díjakért döntőt játszanak. A reakcióvilág érdekes versenyműködik a Bika-kában (a kávéház József kir. herceg-utca felőli külön részében) s azt az érdeklődők díjtalanul tekinthetik meg.

— A relativitás és a japán nők. Tokióból jelentik: Bernsteint, aki november óta Japánban tartózkodik, oly ünnepléssel részesítik, amilyenben még európai embernek Japánban része nem volt. Számos egyetemen tartott tudományos előadást s az előadások iránt különösen a lányok és asszonyok érdeklődtek rendkívül erősen. Egy könyvkiadó vállalat megjelentette japán nyelven Einstein elméletét és a könyv első kiadása mind elfogyott. A könyv megjelenése után azonban nagy fölháborodás volt a japán asszonyok körében és számosan visszaadták a könyvet a kereskedőnek. A japán asszonyok ugyanis azt hitték, hogy a relativitás szó, amelyre a japánban nincs kifejezés, a férfi és az asszony bizonyos viszonyát fejezi ki s mivel a könyvben erről semmi szó nem volt, alaposan kiábrándultak az Einstein iránti lelkesedésből.

— 3 kiló buza egy privátóra díja. Mint értesülünk, a debreceni középiskolai tanárok legutóbb tartott gyűlésükön a privátórák tandíját három kilogramm búzában állapították meg. A középiskolai tanárok eszerint 360 K-ért adnak egy magánórát.

— DTE-bál. A DTE futball-szakosztálya január 20-án rendezi a Royal-szálló disztermében zártkörű táncestélyt. A két-színű bálja a multhól dicséri önmagát. — Kedves, közvetlen hangulat uralkodik rendszeren a DTE bálokon, amelyek Debrecen elite bálzó közönségét szökték összehozni.

— Nemesített magvak beszerzése. A közlegő tavaszi vetésekre való tekintettel a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ismételt figyelmébe ajánlja a gazdaközönségnek, hogy a nemesített tavaszi vetőmagvak már többször meghirdetett közös beszerzésénél az előjegyzések ideje lejár s aki ilyen vetőmagvakat akar beszerezni, szükségleteit azonnal jelentse be. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen) készséggel támogatja a beszerzésnél a gazdákat. — (Levéli megkereséshez válaszbélyeg csatolandó.)

Mit dolgoztak a tűzoltók és a mentők

Debrecennek csupán a múlt év óta van hivatalos tűzoltósága. Az addig önkéntes tűzoltóság átszervezését dr. Roncsik Jenő főparancsnok végezte, akinek sikerült a rendelkezésre álló mérsékelt eszközökkel is a debreceni tűzoltóságot nagyvárosiassá tenni. Dr. Roncsik Jenő most terjesztette a tanács elé jelentését a tűzoltóság működéséről. A jelentés említett tesz a ruházatról, a létszámról és a felszerelésről. A jelentésből megállapítható, hogy a tűzoltó gépeket a múlt évben javították először 1902 óta. A tűzoltósági laktanya, mely a helyiségek kevés száma és szűk volta miatt nem megfelelő, közegészségügyi szempontokból is kifogásolható. Amikor pedig az új főparancsnok átvette, a legelhanyagoltabb állapotban volt és csak sok munka árán lehetett rendbehozni. A múlt évben létesítették a 226 darab, nagyjából szakkönyvekből álló könyvtárt.

Érdekes adatokat sorol fel a jelentés arról, hogy hány lakóra esik egy tűzoltó. A város lakosainak száma 103,228, tehát 2023 lakosra esik egy tűzoltó. A tűzoltóság működési körzete a belterületre (104 hold), a kertsegekre (3131 hold) és a telepekre (1000 hold) terjed ki. A hivatalos tűzoltóságon kívül csak a máv. gépjármű műhely tűzoltósága működik 3 tiszttel és 60 főnyi legénységgel. A gyári tűzoltóságok megszerzése a jövő egyik feladata lesz. Az évi tűzrendészeti szemlék a tűzoltóságon kívül álló okokból csak 30 gyár- és ipartelepen tartottak meg, melyeken kívül a tűzoltóparancsnok-

ság résztvevő még 63 tűzrendészeti szemléln, 38 tűzvizsgálaton, 28 telep- engedélyezési szemléln és 37 új épület felülvizsgálásnál.

Tűzesetek

A tűzesetek a következőképp osztottak meg: nagytűz 5, középtűz 12, kistűz 17, kéménytűz 47, összesen 81 tűzeset és 8 vaklárma. A tűzkáros összege kb. 3,266,000 korona, amelynek csak kisrésze térült meg biztosítás révén. Egyéb segélynyújtás: 1 esetben házbeomlásnál, 4 esetben állatmentésnél, 2 esetben hullának vizből való kiemelésénél.

A mentők

Derék mentőink az elmúlt esztendőben 227 sérüléshez 152 hirtelen megbetegedéshez, 1956 betegszállításához, 88 öngyilkossághoz, 41 mozgó őrséghez vonultak ki, összesen 2464 esetben, melyek közül nappal 2128, éjjel pedig 336 szolgálat volt. A mentőállomás 1906 szeptember elsején történt megalakítása óta 57,735 esetben nyújtottak első segélyt.

A jelentés végül megemlékezik arról, hogy a tűzoltóság múlt évi kiadása 9,423,327 korona volt s így egy lakosra 54 korona 9 fillér esik.

A jelentés, melyet összeállította nyitott szemmel és éleslátással szerkesztett meg, szinte minden fejezetben bizakodó hangra, elárulva ösztönző jellegű agilitását és fiatalos munkakedvét, amellyel már működésének első évében is csak tűzoltóságunk fejlesztését hajtja végre.

— A magyar társadalom együttes országos Petőfi hódolása, amely január 21-én lesz az ország, az Kupa-csarnokában, programján — mint Budapestről jelentik — egyesíti a hivatalos és társadalmi Magyarországot. Az elműki megnyitót Scitovszky Béla a nemzetgyűlés és az előkészítő bizottság elnöke mondja. Bethlen István gróf miniszterelnök pedig Petőfit mint politikus, Vitéz Nagy Pál báró a honvédség főparancsnoka mint katonát, Herzeg Ferenc mint költőt, irót és újságíró méltatja. Az ifjúság áldozatát Nagy Iván a MEFHOSZ elnöke, az ipari munkásságot Horváth Gergely vasmunkás, a földmvesek és gazdákat Lovász János nemzetgyűlési képviselő méltatja, P. Márkus Emilia a Nemzeti Színház örökös tagja pedig mint a művészek képviselője Petőfinak a „Magyarok Istene” és „Almodom szepet, gyönyörűt” c. versét szavalja el. A program eljén az Acélhaz Máv. gépjármű daloskór énekára a Híszkegyet, végül a budai dalárda a Himmusz adja elő. Az előkészítő bizottság valamennyi közreműködő bevonásával január 18-án esztendőnkön délnél 12 órakor tartja utolsó tanácskozását, amelyen fontos részletkérdéseket döntenek el.

— Február hóban is szünnap lesz a tözsdén szombat és szerda. Budapestről jelentik: A tözsdetanács Reich Kálmán alnök elnökletével szombaton ülést tartott, amelyen kimondották, hogy a szerdai és szombati értéktözsdéi szünnapokat február havára is megtartja és az értéktözsdéi üzleti idejét e hó 18-tól kezdve fél órával meghosszabbítja, úgy hogy e naptól kezdve délelőtt 11 óráig 1 óráig fog tartani. Elhatározta továbbá, hogy a leszámlálásban résztvevő tözsdetagek közül azokat, akik a leszámláló iroda jelentése szerint teljesítési kötelezettségeiknek a kellő időpontban nem tesznek eleget, tegyelmi büntetéssel sújtja.

— A Földérelők egyesülete megalakításának előkészítésére kiküldött bizottságot vett értesülésként a szervezés munkája már annyira előre haladt, hogy az alakuló gyűlést január hó 21-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor a városháza tanácstermében meg fogják tartani. Az alakítandó egyesület hivatalos helyisége József kir. herceg-utca 35. szám alatt — az első emeleten jobbra van, ahova az érdeklődők felvilágosításért fordulhatnak.

— Bankélet Szovjetországban. Oroszországi jelentések szerint a magánbankok tevékenysége egyre inkább szovjetországi és az addig monopolisztikus állam az új bankalakulásokban meglehetősen erős versenytársakra talál. November elseje óta az orosz állambank az aranyletéteket a napi árfolyamok bázisán vezette be. December 15-ig a magánosok befizetései (letétel) 150,000 aranyrubel, az államhivatalok befizetései 2 millió 400 ezer aranyrubel tettek ki. Az újonnan alakult magánbankok, valamint az állami bank a letéteket ezt az alakját fejleszteni igyekeznek. Hasonlóan ki akarják fejleszteni a letétegyek használatát a készpénzi forgalom rendszerében is, amelynél a bankok befizetései, illetve letéti elismervényei készpénz gyanánt használhatók fel. Ezek a letéti elismervények máris versenyeznek az állami bank új pénzével. Az állami bank tudvalevően 5 millió értékű teljes aranyfedezeti aranyrubelt bocsátott ki. A moszkvai tözsdén a letéti jegyeket máris 15 százalékkal parin felül jegyzik.

— A mozi elősegíti a válásokat. Amerikai lapok írják, hogy az elválasztások most Amerikában a leggyakoribbak, mert ott az uralkodó erkölcs nem tulajdonít a házastársak elválasztásának tulnag jelentőséget. A rekordot Los Angeles város érte el, az amerikai kinematográfiai ipar központja. Ebben a városban az utóbbi három év alatt tizennyolcezer házastárs bontott fel. Az amerikai statisztikusok ezt a nagy számot a kinematográfiai iparral hozzák összefüggésbe, amely, ugylátszik, nem kedvez a házassáletnek.

— Kedvező az őszi vetések állása. Debrecen város december havi mezőgazdasági állapotára vonatkozólag a város gazdasági főfelügyelője a következőket jelenti:

— Az elmúlt hó első felében az erős hidegek és fagyok, majd a hó második felében fellépett nyhe, ködös időjárás következtében, eltekintve egyes helyeken a szántást, a mezőgazdasági munka a jég- és trágyahordásra, valamint a magtári munkálatokra szorult. Az őszi vetések közül a korai vetések jól, a késői vetések kielégítően állanak. — Általában, mint az ország többi részéből érkezett jelentések arról beszámolnak, az ország területén a vetések állása csak nem mindenütt jó és kielégítő.

— Szabadlára helyezték a szoboszlói rablóátadás gyanúsítottait. Megírta a Debreceni Független Újság, hogy e hó 5-én ismeretlen tettesek megtámadták Csapó István szoboszlói szatécot és elrabolták tőle 40,000 korona készpénzt. A rablásal Tóth Ferencet, Tarján Józsefet és Jenei Józsefet gyanúsítják, akiket a esendőrkök le is tartóztattak és beszállították őket a debreceni ügyészség fogházába. — A letartóztatottak ügyében ma azonban fordulat történt, mert a debreceni törvényszék vizsgálóbírája nem találta a vádlottak ellen elegendő bizonyítékot és ezért ma mindhármójukat szabadlára helyezte.

— Minden felesleges tárgyat behatárolja a vagyonmentővására, az Arany-színházba (József kir. herceg-utca 3.) délelőtt fél kettőtől.

— Cosmopolis!

— Weininger Nem és jellem c. műve új kiadásban megjelent. Kapható: Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piacc-utca 34. sz. r.-t. zeneműkereskedésében, Piacc-utca 34.

— Lengyel fest, tisztít mindennemű ruhákat legszebben. Iroda Csapo-utca 28. sz.

— Utolsó mosdószappanok csak Franknál olcsó és jó, Csapó-utca 11.

— Cosmopolis!

— Perza és Szilbizám szörmebundákat keresek megbízóim részére. Klonda szücs, Iparkamara, Verbóczy-utca 2. Telefon 14—21.

— Az egész világ ismeri és kedveli Saxlehner András Hunyadi János keserűvizét. Kitudó hatása általánosan el van ismerve. Egy háztartásban sem hiányozhat.

— Augyán Béla szinphonikus zenekara szintén este hangversenyzik a Royalba.

— II. Vilmos császár emlékirata magyar fordításban megjelent. Kapható: Hegedűs és Sándor irod. r.-t. könyvkereskedésében. Ára 805 kor.

— Legjobb színházi vacsorák a Royalba.

— Ma délután öt órakor zenés-ozsonna a Royal-café-restaurantban.

— A legújabb operette és kupalet zenéit hallja minden este a Royal-café-restaurant zenekarától.

— Cosmopolis!

— Tekintse meg Huszty András műtermét, hol fényképek legmodernebb kidolgozásban is készülnek. (Egyház-tér 3.)

— Gyöngyök, Vázonneműk, Hímzések, Csipkék, Cérnák, Vitarikus Sándor és Társánál, Egyház-tér 3. Nagytemplom mellett.

— Kalapok, sapkák, kitudó férfi fehérművek legolcsóbban beszerezhető Frank Imrénél.

Hideg felvágottak,
francia szardíniák, halkon-
servedek, csemegék, cukorkák
Csanak József R.-T.
TELEFON: 70.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
SZOMBAT: Este: Cigányprimás. —
Délután: Aranyborjú.
VASÁRNAP: Este: Cigányprimás —
Délután: A hamburgi menyasszony
HETFO: Éva A) bérlet
KEDD—VASÁRNAPIG: Szöke ördög
SZOMBAT délután: Éva
VASÁRNAP délután: Hamburgi menyasszony

Megnyit a new-yorki magyar színház. New-Yorkból jelentik: A magyar színház a múlt héten tartotta megnyitó előadását a Lexington Opera-házban. A megnyitó előadásban több mint háromezer magyar vett részt. A Bucsukeringő került színre s nagy sikert aratott. Az amerikai magyar lapok elragadtatással írják a színház primadonnájáról, Gellegi Teriről s Palásthy Sándorról, a színház rendezőjéről.

A színházi iroda hírei

Szigeti adja a Cigányprimás.
Timár Il. Kovács Terus játszik a női főszerepeket Éva holnapi előadásán.

Than Gyula Szöke ördög című szenzációsnak ígérkező színművét kedden játszik először!

Dr. Rex-féle Eucalyptus fogszappan!
Jól habzó, kellemes ízű, higiénikus készítmény,
a fogakat fehéríti és megvédi a romlástól.
Kapható drogueriákban és illatszertárakban.

műek
érték szerint
riedman
10. SZÁM
szomban

Vigszínházmozgásban legnagyobb siker jegyében zsúfoló házak győnyörködtek Sodoma szépségeiben. — **Vasárnap utótlára.**

Hétfőn Hanele! Közívánatra csak két napig, Gerhardt Hauptmann megható, feledhetetlen mesterműve.

Csodatevő! Essex grófi!

Európai szenzáció lesz Horoga! Severin Mars briliáns játékaival, egyszerű bemutatják Uránia és Vigszínház.

Hétfőfő Jancsi és Zoli bohócok fellépte. — Csütörtököt Göre (Gábor, Urániában).

Csodatevő ember. Ki ne beszélne a legnagyobb elragadtatás hangján az Amerikai „Famous Playero” filmgyár remekművének, a „Mesebeli hercegnek”, „Ur és szolgának”, „Orleansi szünet” csodálatos szépségeiről? Nemcsak kiállításuk pazar, de mesés szövegeik is lebilincselő, fordulatos, megjátszásuk abszolút művészi, de tisztult, nemes erkölcsi tartások utat mutatnak az iránynak, hogy minő darabokban szeretnők viszontlátni a feltámadásra váró magyarfilmvészetet. Méltán sorakozik a híres amerikai gyár legnagyobb művei közé a Csodatevő ember. Meséjét nem áruljuk el, hiszen éppen ez a film csattanója, legnagyobb ereje! Csak annyit jelzünk, hogy a legnagyobb áldozatok árán szereztük meg ezt a nagy, hét felvonásos remekművet, a melyről oly szépen írtak a legnagyobb fővárosi lapok. A darab művészi elbírálását magára a közönségre bizzuk! Vigszínházmozgó.

Drakula és a Regényhős, ma utótlára az Apallóban.

Szerelmek rabjai, párisi Pathé-film, dráma 6 felvonásban, játszik a párisi Odeon színészei hétfőn az Apallóban.

Percezl Sárika, a budapesti vígadóban oly nagy sikert aratott műsorát vasárnap, január 21-én a Csokonai-színházban táncodja.

Omnia-mozgó: Vasárnap szenzációs amerikai újdonság: Zig-Zag-Zips, Chaplin burleszk.

Cosmopolis!

Cosmopolis!

Hétfőfő! — Omnia — Dr. Burgen. **Cosmopolis!** a szezon leghatalmasabb irodalmi filmeseménye.

Legjobb gyapjuszövetek
FELDHEIM DEZSŐ-é
Plac-utca 67.

A
Hungária Hengermalom R.-I.
(Homokkört)

a legkedvezőbb feltételek mellett vállal magánfelkötött **őrlést, darálást, köles- és árpahantolást.**

Kívánagra barkinck a saját terményet haladék nélkül őrli, és az ebből előállított szép orleményt adja ki, sőt, egyes esetekben a benozott terményt keszen a 10. eisorangú orleményre átválthatja.

SPURI

Veszély tenyegeti az MLSZ amerikai turáját

Az amerikai szövetség lekötötte a svéd csapatot. — A magyar csapatot öszre várják Amerikában

Zerkovitz Emil, aki a Labdarugó Szövetség üzenetét viszi az amerikai szövetségnek és Földi Ferencnek, a csikagói magyar egyesület titkárnak, megváltozott helyzetet talál Amerikában, amikor hajója Newyork kikötőjébe befut. Földi Ferencnek tegnap értesítést küldött arról, hogy a Labdarugó Szövetséget megelőzték a tura lekötésében.

Az USFA, Amerika futballszövetsége már huzamosabb ideje tárgyalást folytat a svéd csapat amerikai turájáról. Ha a két szövetség meg egyezik, akkor legalább is kérdéses, hogy az USFA kívánatosnak tartja-e még egy válogatott csapat amerikai körúját. Keservesen megbosszulta tehát magát a Labdarugó Szövetség habozása, a döntő elhatározás halogatása, a túlzott anyagi követelés, a mely miatt Földi Ferenc nem tudott idejében tárgyalást kezdeni az Amerikai Szövetséggel.

A magyar csapat amerikai turájának programja is olyan változást szenved, — még ha sikerül is a turát nyélbeütni — amely alapján forgatná fel a magyar futball itthoni programját. A Labdarugó Szövetség terve szerint június végén utazna a magyar csapat Amerikába, hogy két hónap múlva idejében kezdhesék meg itthon az őszi futball-kampányt. Földi most arról értesítette az MLSZ vezetőjét, hogy csak abban az esetben lehet anyagi sikere a turának, ha az amerikai futballéletről rendeznek a magyar csapat mecezeit. Ebben az esetben az első mérkőzéseket angusztius végén játszanák, az utolsókat pedig október első hetében. Ha ezt a programot keresztülviheti a Labdarugó Szövetség, akkor biztos az anyagi siker, mert az USFA legfeljebb 25 százalék részesedést kér a mérkőzések jövedelméből.

Zerkovitz ügyességén és leleményességén múlik most az amerikai tura megvalósítása. Remélhetően meg tudja győzni az amerikai szövetséget a tura nagy sportértékéről és ami szintén igen nagy feladatnak látszik, meg tudja szervezni az amerikai magyarságot.

A DTE atletikai szakosztályának új elnöke. A DTE atletikai szakosztályá tegnap este tartott ülésén Nussbaum Jenőt, az ismert sportmeccénást választotta meg a szakosztály ügyvezető-elnökül. Nussbaum szakavatott és soha nem lankadó munkásságától a DTE atletikát sokat várnak, de objektíve is megállapíthatjuk, hogy a DTE atletikának tisztán szakavatott vezetésre van szükségük, hogy a vidék legjobb gárdájává legyenek.

Jóváhagyta a belügyminisztérium a testnevelési tanács millióját. A törvényhatóság még a múlt év folyamán egy millió koronát szavazott meg a debreceni testnevelési tanács céljaira. A testnevelési tanács fel is osztotta a pénzt a sportegyesületek között és egyeb testnevelési célokra, azonban a pénzt nem lehetett mind-éddig felhasználni, mivel hiányzott a határozat belügyminiszteri jóváhagyása. Ma végre megérkezett a polgármesteri hivatalhoz a belügyminiszter leirata, amelyben közölte a várossal, hogy az egymillió korona kiutalásáról szóló határozatot jóváhagyja, csupán azt kéri ki, hogy a testnevelési tanácsot testnevelési bizottságnak kereszteljük át. Ilyenformán a sportegyesületek is rövidesen hozzájuthatnak a számukra már megállapított összeghez.

Francia-magyar uszómérkőzés. A Magyar Uszó Szövetség megbízásából dr Fodor Henrik, az MTK futballigazgatója, Párisban tárgyalt a francia uszósövetség elnökségével egy francia-magyar uszómérkőzés rendezéséről. Fodortól megtudtuk, hogy a franciák szívesen fogadták az előterjesztést, tárgyalni is fogják, de egyelőre még bizonytalan, hogy meg tudják-e valósítani. A francia uszósövetség ugyanis öt országgal kötött le országközi mérkőzést, csak abban az esetben fogadhatná el tehát a magyar szövetség ajánlatát, ha Olaszország, amely még nem határozott véglegesen, visszalépne a francia-olasz mérkőzés rendezésétől. Ha ez megtörténik, a francia uszósövetség a legnagyobb örömmel köti le a magyar uszósövetség válogatott versenyzőit egy Párisban tartandó mérkőzésre.

KÖZGAZDASÁG

Tözsdei magánforgalom

Budapest, január 13.

Zürichi zárlat: 0.20 és fél

A mai magánforgalomban vontatottan indult meg az üzlet. A forgalom szűk keretek között oozott és egyenlő arányban voltak a vásárlók és az eladók, úgy hogy körülbelül a tegnap esti magánforgalmi árak maradtak érvényben. Később javult a hangulat, a vásárlók száma szaporodott és az árfolyamok is emelkedtek. Ez a javulás megközelíti a tegnapi legmagasabb kurzusokat. Délután folyamán az irányzat gyengült és erősebb kínálat mutatkozott, mire az árnyereségek egyrésze lemorzsolódott. Tájékoztató árfolyamok: Hazai fa 17500—18000, Orsz. fa 31000—32000, Lip-ták 4200—4150, Izzó 62500—62000, Georgia 80000—90000, Róma 12700,

Salgó 52750—52250, Államvasut 33000, Ált. Köszén 131000—129000—130000, Spodium 7900.

Zürichi zárlat

Zürich, jan. 13. (Zárlat.) Berlin 5 és egynolcad, Hollandia 209 és fél, Newyork 528 és háromnegyed, London 2473, Páris 3710, Milánó 2635, Prága 1520, Budapest 20 és fél, Belgrád 532, Bukarest 300, Varsó 2 és fél, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76, Szófia 350.

Terménytözsde

A mai terménytözsdei üzletben kenyérmagvakban az irányzat a keresletnek nagyarányú tartózkodása miatt kissé gyenge volt. A tözsdeidő második felében a kínálat is hajlandóan mutatkozott alacsony áron eladni és így a tözsdeidő vége felé a forgalom buzában megelégnült. — Végeredményben a kenyérmagvak ára változatlan. A mellékékek piacán az irányzat szilárdabb, kivéve a zabot, amelyben kötés nem jött létre. A takarmányárpa is üzletellen volt azonban az árpaifélék és a többi takarmányékek a tegnapihoz képest kissé magasabb árfolyamon keltek le. A mai terménytözsden leginkább csak prompt áruban jött létre kötés, későbbi szállításra alig volt üzlet.

Hivatalos árfolyamok: Buza, rozs változatlan, takarmányárpa 7600—8000 sörárpa 7700—8000, köles 8500—9000, zab 7800—900, tengeri változatlan, korpa 5200—250.

A devizaközpont hivatalos árfolyamlapja

Valuták:	Eladás	
	Vétel	Eladás
Napoleon	9900.—	—
Dinár	26.75	28.75
Hollandi forint	1040.—	1075.—
Lei	13.50	14.50
Angol font	12250.—	12550.—
Márka	0.26	0.34
Lira	129.—	135.—
Francia frank	183.50	193.50
Szokol	75.—	79.—
Svájci frank	500.—	520.—
Osztrák korona	0.0370	0.0390
Dollár	2625.—	2700.—
Lengyel márka	0.0012	0.0013

Devizák:

Beigrád	26.75	28.75
Amsterdam	1040.—	1075.—
Bukarest	13.50	14.50
London	12250.—	12550.—
Berlin	0.26	0.34
Milánó	129.—	135.—
Páris	183.50	193.50
Zürich	495.—	515.—
Prága	75.—	79.—
Bécs	0.0370	0.0390
Newyork	2625.—	2700.—
Varsó	0.0012	0.0013

Szerkesztői üzenetek

bl. Kritikája nem közölhető. Csak megérthető kritikákat közlünk. Próbálkozzék valamelyik vicclapnál.

Vidéki. Madarász H. tót rabló volt.

Bészler és Dávid

vaskereskedésben a Kossuth-szoborral szemben (Eulajdonos Dávid Jakab)

minden vasárut kaphat.

Posztó- és szövetszakmabeli ügyes eladók

küldjék be fényképpel és fizetési igénytel ellátott ajánlataikat **Zsuffa István és Társai céghez, Budapest, IV., Váci-utca 25.**

Mindenkinek könyvet kell vezetni az új kereseti- és forgalmi adórendelet értelmében!

Az összes ilyenmü üzleti- és forgalmiladó könyvek kaphatók Hegedűs és Sándor r.-i. papírnagykereskedésben, Plac u. 34.

Lólopásért akasztották fel 1798-ban Békéscsabán. A csehszlovák iskolakönyvek most mint nemzeti martíri ünneplik. Jelentéktelen kis csoport vezéréként is tiszteli. Maguk a hazafias tótok is nevetnek ezen a furcsa ostobaságon.

A Royal-étterem

orthodox kóser vendéglőjében elsőrangú ételek és italok, szolid és figyelmes kiszolgálás mellett.

Esküvői és egyéb családi vagy társas ünnepek szervezése.

ADLER MIKLÓS
vendéglős.

Hasábos tűzifa

Száraz tőgy ölenként, aprított tűzifa kisebb tételekben kapható míg a készlet tart. Előjegyzéseket elfogadunk vágóutólatokra.

Debreczen szab. kir. város **Erdőgazdasága,** Csapó-utca 15, sz.

Árverés az állomás.

Debreczen állomás teherkiosztó raktárában f. hó 19-én d. e. 9 órakor a rendes havi nagy árverésen az alábbi árak kerülnek eladás alá: üres zsákok 46 kg. tengeri, üres ládák, kékítő, sűrű, vízmentes ponyva, edények, benzol, fűszer- és vegyes árak, gyufa, lugkő, terpentin stb.

F. hó 23-án d. e. 9 órakor a talált tárgyak árverése a postgyáskamarában fog megtartatni. Eladásra kerülnek botok, ernyők, bőrdöngők és egyéb talált tárgyak.

Németh, Allomásfőnök, raktárfőnök.

Linoleum

békeminőségű

67 cm. sz. métere K 1900.—
87 " " " " 2400.—
100 " " " " 2700.—
115 " " " " 3200.—
135 " " " " 3900.—

Bőrvásznak
nagy választékban

Futószőnyeg

65 cm. sz. métere K 1540.—
65 " " " " 1650.—
67 " " " " 2750.—
90 " " " " 1980.—
90 " " " " 2200.—tól

Árak fenntartással!

Viaszkos vászon

asztalra való

78 cm. széles métere K 1860.—
100 " " " " 2340.—
115 " " " " 2680.—

Vastag padló-linoleum
sima és 50 legujabb mintában,
200 cm. széles métere 6800.—,
7800.—, 8500.— és 9200.— K

Linoleum- és szőnyeg áruház

Haas Lipót
Ferenc József-ut 58.
(Megyeháza mellett.)
Telefon 9-63.

Tűzifa

hasábban ölenként kapható
a Fabehozatali és Kereskedelmi R.-t. telepein a Gázgyárral szemben.

Villamos erőre

fűszermalmunk vállalja mindennemű fűszerek őrlését a piacon legversenyképesebb ár mellett. Mielőtt e cikkekben szükségletét fedezné, kérjen tőlünk árajánlatot. — **TELEFON: 10-05.**

Kérjen minden üzletben
„FARKAS”
védjegyű pótkávét

Alföldi Pótkávégyár és Fűszermalom
Debreczen, Homokkert, Hid-u. 8.

Hirdetmény.

11322,325—922.
A debreczeni kerületi munkáshiztosító pénztár ismételtén felhívja azon ipari és háztartási munkaadók figyelmét, akik a jelen hirdetményben foglaltaknak még eddig eleget nem tettek, hogy 1922 december 4-én a szolgálatukban állott összes alkalmazottiaikról (tisztviselők, segéddek, tanulók, háztartási alkalmazottak stb.) a 89000/922. N. M. M. sz. rendelet szerint a pénztárhoz beadandó általános bejelentő lapot, személyükről pedig az „Alapkérdőívet” **haladéktalanul**, de legkésőbb 8 napon belül az alább közölt törvényes következmények terhe alatt adják be.

A háztartási munkaadók Alapkérdőívet nem állítanak ki. Amennyiben a munkaadók ezen újabb figyelmeztetés dacára is, az Általános bejelentés eszközlését és Alapkérdőív benyújtását elmulasztják, a pénztár az 1907. XIX. t. c. 20. §-a alapján a helyszínen fogja az adatokat a mulasztó munkaadó terhére beszerezni, azonkívül 15 napi elzárással és 200 kor. pénzbüntetéssel büntetendő kihágás miatt az eljárást megindítja.

Külön kiemeltük, hogy a munkaadók az Általános bejelentő lapot azon alkalmazottjaikról is tartoznak kiállítani és pénztárunkhoz beadni, akik ma már szolgálatukban nincsenek, de 1922 december 4-én meg náluk alkalmazásban voltak.

E célra szolgáló nyomtatványok pénztárunknál kaphatók. A bejelentések 8-tól fél 12-ig eszközölhetnek. Szabó Elek sk. Kovács Jakab sk. miniszteri biztos. Igazgató-helyettes.

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-utca 84.
Telefon szám: József 124—47.
A legjobban készít elő magánvizsgákra

Legszébb alkalmi ajándék egy prima zsebóra

Omaga. Doxa. Longines.
Inga órák minden butor színben.
Dívtos ékszerek, jeggyűrűk
— legolcsóbban kaphatók —
BLATTNER BÉLA
Órás és ékszerész, Kossuth-u. 4.
Arany, ezüst, beváltás!

Pestszentlőrinci Parketgyár és Gőzfűrész Részvénytársaság.
Vezérképviselete Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Beregmegyéék részére
Ráhrmer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43.
Telefon 962

NEUSCHLOSZ—LICHTIG ALBERTFALVA — BUDAPEST
Repülőgép és Faipar R. T.
Vezérképviselete Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Beregmegyéék részére
Ráhrmer Sándornál
Debreczen, Piac utca 43. sz.
Gyártmányai: Butor-, épület-, asztalos munkák, gazdasági szekerek, strápszekerek, mezőgazdasági faszerszámok, szerszámnyelek, háztartási faárúk; gyermek-kocsik, falusi ajtók és ablakok, szekérek, tömeggépek stb.

Saját készítményű bőröndök, ridikülök és bőrtárcák
gyári árbau kaphatók
FEUERMANN bőröndősnél,
PIAC UTCA 44. SZÁM.

Legszébb cigányzene a Gambrinusban!!
Ráczi Jancsi és Napoleon
hegedű és esellóművészek 11 tagú zenekarukkal játszanak.

Uj! Uj! Polgári vendéglő

Petőfi-tér 7. sz. alatti (volt Telegdy) vendéglő
:: új vezetés alatt. ::
Szolid, olcsó polgári étel, jó borok, jó konyha, tiszta szobák. Társaságoknak külön teremt. **Minden szombaton hurka-estély.**
Tisztelettel

Ring Jenő
a Royal-sórház volt kezelője.

Száraz tűzifa

felvágva, ölenként, házhoz szállítva, valamint vagonvételben bármilyen mennyiségben, **háza és pirosz kőszén** megrendelhető a
Debreczeni Faipar r.-t.
telepén **Salétrom-utca 5. sz.**
Telefon szám 156.

EREDETI SÜRGÖNY MÁSOLAT

Turul cipőraktár Debreczen.

Hozza forgalomba a küldött 3|M. jelzésű **prima boxbőrből** készült férfi Goodyear varrott fűzőcipőt

5110 koronaért.

39. számtól 43. számig. **Turul Központ** Budapest.

január 14.

k fel 1798-ban szlovák iskola-emzeti mártír n kis csoport Maguk a ha-ek ezen a fur-

yal-
em

kóser
iében
ételek
solid és
kissol-
ellett.

b család
nepség
ása.

IKLÓS

tűzifa

ent, aprit-
tételekben
észlet tart.
vagonvételre.
b. kir. város
dasága,
ca 15. sz.

omáson.

ás teherkia-
hó 19-én
rendes havi
alábbi árak
üres zsákok
üres ládák,
entes ponyva,
szer- és vegyes
terpentin stb.
e. 9 órakor
verése a pod-
g megtartátni.
botok, er-
egyéb talált

omásfőnök.

vid
szemben
k)

s eladók
ataikat Zauff
toa 25.

tt kell
eseti-
delet

ek kaphatók
n, Piac u. 34.

ROYAL
Sörcsarnok
 borai minőség és olcsó ár tekintetében vezetnek!
 1 liter finom ó-rizling 130 K.
 1 liter hegyaljai mézédés ujbó 150 K.
 1 liter kertli ujbó 100 K.

Tüzifa Készén Faszén
 waggontelepekben, vagy kistelepekben legolcsóbban beszerezhető a "TURUL" fakitermelő és értékesítő vállalatnál.
 Telep a Nagymester-utca végén. Telefon 12-91. Beiső iroda Csapó-utca 8. sz. Telefon 6-39.

Kliss József
 auto-motoros gépműhelye
 Erzsébet-u. 20. Telefon 901.
 Vaszertergumunkát és bármily gazdasági gépjávitást gyorsan és pontosan végez. Lokomobilokat, magánjáratokat átalakít, használt gépeket vesz, gyárilag javított, elad és becsereél. Autogénhegesztés.

Megnyilt a Központi Éléstár
 Miklós-utca 2. sz. (Apolló-mozgóval szemben).
 Kapható jutányos áron mindennemű liszt, őrlemény, buza dara, korpa, bab, burgonya, hagyma, dió és egyéb élelmiszer.

SZÁRAZ TŰZIFA hasáb és aprított házhoz szállítva.
ÉPÜLETFA és összes építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők **BURGER ÉS WEINBERGER** fatelepén DEBRECZEN, Szoboszlai-ut 1. TELEFON: 11-82.

Tóth Gyula vasnagykereskedése Debreczen, (Városház sark). Telefon 29.
 Rudvas, vaslemez, ckekések, kormányok, tengelyek horganyozott fedelemez. Minden gazdasági felszerelés nagy váaszteka. — Zomán, ozoit k k és Robur ed nyek és egyéb háztartási cikkek kaphatók.
Viszonteladónak árendedmény.

Használt és új kocsik raktáron!
Olcsón beszerezhetők Neuländer kocsigyár
 Erzsébet-utca 28. szám.
 Ugyanott megrendelést bármilyen kivitelben, javítást olcsón és pontosan eszközöl.

Nagyban és kicsinyben **azonnal szállít**
 raktárról, ügy-szintén minden vasut és hajóállomásra, háztartási, ipai és gazdasági célokra
porosz-szenet, kokszt, mosott kovács-szenet
VÁGÓ REZSŐ
 nagykereskedő Budapest, V. Balthory-utca 5 szám.
 Telefon: 21-37, 114-77, 51-81.
 Sörgöncim: Tízezer Budapest.

288/923. II.
Eladó tenyészbikák

A Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő törzsgulyabeli 9 drb tenyészbika f. évi január hó 15-én tartandó országos vásár alkalmával a baromvásártérten d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján el fog adatni.

Debreczen, 1923 január hó 8.

Városi tanács.
Vízvezeték fürdőszoba káren- és ciosett-bereendezési munkákat s minden e szakmába vágó javításokat szakszerűen, a napi áron vállalok. — Ugyszinten furdókádak, mosdók angol-ciosettek, gázkályhák raktáron.
Máthéi János
 Csapó-u. 24. — Telefon 321.

Kitünő! Olcsó!
Tearumok árai:
 Tiszviselő rum 1 l. 600 K
 Jamaicai rum 1 l. 750 "
 Kingston rum 1 l. 850 "
 Kitünő gyümölcsállók és likőrök. Viszonteladónak árendedmény.
Révi rumgyár
 Hatvan utca végén.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 30 korona, minden további szó 3 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 40 korona, minden további szó 4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

V E T E L

Üveget legdrágábban vásárol **FABIÁN,** Hatvan-utca 10.

Aranvat, ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat lemagasabb árban vesz
Braun Mór ékszerész, Piac u. 31. Mihelovits gyógy-szertára mellett.

ELADÁS

Kóser hordós káposzta kapható Kupfer, Késes-utca 13.

SZÁRAZ TŰZIFA felaprítva és hasábn — valamint **KOSZÉN** hazaszállítva megrendelhető **Fabehozatali és Kereskedelmi R-T.** telepein **Homokkert** Gázgyár és Kőraktár között. — Telefon 13-96.
Pesti-u. 2. Telefon 13-95.

Paplanvarrodámban minden szakmabeli munkát jutányosan készítek. Debreczen, Kossuth-u. 11. sz.

Henserek, plüs diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Írógépek kellékek, irodai cikkek **gépleírások nyomtatványok** legolcsóbban **úv. Ardó Miklósné** írógép cégnél **Simonffy-u. 2a II.** Telefon: 13-53.

Ebédlők, hálók, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvarban.

Tüzifa állandóan kapható **Dömök Jenő** :: fakeskedőnél :: **Veres-u. 22.** TELEFON 708. sz.

Sütőde házzal együtt eladó. Klapka utca 46.

Szekrények és más butorok eladók. Garay u 16, 1-3 óráig.

Burgonya etelére olcsón kapható **Honyadi-utca 21.**

36 os magasszárú fekete, teljesen új női cipő olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Eötvös-u. 90. számú nagy telkű ház eladó. beköltözhető lakással, gazdálkodónak nagyon alkalmas. Értkezni lehet az ott lakó tulajdonossal.

Perzsa szőnyeg kisebb méretű eladó Cim a kiadóban.

KERESLET Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédlulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2 szám, I. emelet.

Zongora-hangolást, javítást, hosszú zongorák rövidítését elvállalja **Liska,** Bethlen-u. 27.

Gyakorított könyvelő-levelező délutáni könyvelést, levelezést vállal. Cim a kiadóhivatalban.

Kötött gyermekruhát hozott pamutból, — ugyszinten **babakelengyét** és fahérmű megrendelésre hozott anyagból is teljesen készíti **DR. BEGEDÜSNÉ** Gyermekdivatháza, **Simonffy-utca 2.**

Házitanító hara adik és nyek osztályu izr. c'emi iskolai magántanulók oktatására kerestetik. Kandia utca 4/a. földszint.

Foltozó szabónót házhoz keresek. Révi, Hatvan-u. 76.

Szesz- és Eorszakmában jártas perfkét könyvelőt, magyár, német levelezőt február elsejére keresek. Cim a kiadóhivatalban.

Varrodába tanuló lányok fizetéssel felvételnek. **Arany János-u. 36.**

Gyors- és génirásban teljesen jártas kisasszony felvétel. Fűszerkereskedelmi Részvénytársaság n/l, Piac-u. 41

Szobaleány ki jobb házárt 1 hoszszabb bizonyítvánnyal rendelkezik. feltekerzék Frank, Miklós u. 34

Raktárnoki teendőiben jártas, komoly kereskedősegéd alkalmazást nyerhet **Dantsch Albert** és fia cégnél.

Ujjzó írszer- és rövidíráru szakmában megbízást keres. vidékre, esetleg azonnali belépésre. Cim a kiadóban.

Patányfogó kutyát megvétele keresünk **Koronabenyérgyár,** Bethlen utca 23.

Irodai munkálatokban jártas, jó írásu kisasszonyt felveszek. Békés Lajos.

Műszerész és lakatos tanulók közneiskolát végzett felvételnek. **Weiszherger Mihály,** Széchenyi-utca 27.

Két szoba konvhis lakásom eleve rélnám hasonlival. hol sertéstáras engedélyezve van. Hatvan-utca 24.

Lakást, esetleg ellátást is kaphat idősebb izr. urinónél egy hölgy vagy uriember. Cim a kiadóban.

VEGYES

Elektra elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készíti. — Debreczen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895.

Jegyesek figyelmébe ajánlom a Központi óra- és ékszerüzletemet Piac-utca 30., ahol újévi ajándéknak valót is a legolcsóbban vásárolhat.

Földet Nagyerdőnél kertészetre (melegágyat, járgányt, kölesönzök), szőlő gyümölcsösre lakással, hosszabb időre adok. Csapó-utca 19, Szilágyi-nál.

Négy középiskolát végzett 19 éves izr. fiatalember megfelelő állást keres Cim a kiadóban.

Kisasszony idősebb német, francia, angol, olasz, zongorázik, családtagul utiaöltéssel éves állást keres. Sziveségből 5-66. telefonál.